

Azərbaycan xalqı fəxr edə bilər ki, dünyaya Rəşid Behbudov kimi böyük insanı bəxş edib

Oktyabrın 4-də Bakıda, Rəşid Behbudov küçəsində dünya şöhrətli müğənni, SSRİ Xalq Artisti, Dövlət mükafatları laureatı, Sosialist Əməyi Qəhrəmanı Rəşid Behbudovun abidəsinin açılış mərasimi olub.

Azərbaycan Respublikasının Prezi-

denti İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva mərasimdə iştirak ediblər.

Dünya şöhrətli müğənninin adını daşıyan Dövlət Mahnı Teatrının qarşısında ucaldılan heykəlin müəllifi Xalq Rəssamı, Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyasının prorektoru, professor Fuad Salayevdir. Heykəlin hündürlüyü 3, pyedes-talla birlikdə isə 4,5 metrdir.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev açılışda çıxış etmişdir.

Açılışda Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının sədri, Xalq Artisti, professor Fəxrəngiz Əlizadə, Azərbaycanın Xalq Artisti Mubəriz Tağıyev, Xalq Artisti, Dövlət Mükafatı laureatı Xuraman Qasımova, Azərbaycan və SSRİ Xalq Artisti, Dövlət Mükafatı laureatı Fidan Qasımova çıxış etmişlər.

Prezident İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva Rəşid Behbudovun ailə üzvləri, həmçinin mədəniyyət və incəsənət xadimləri ilə söhbət etmişlər.

Azərbaycanda elektron "Tax Free"nin tətbiqi ilə bağlı təqdimat keçirilib

Oktyabr ayının 4-də "JW Marriot Absheron Bakı" mehmanxanasında Vergilər Nazirliyi və digər dövlət qurumlarının birgə iştirakı ilə "Azərbaycanda elektron Tax Free sistemi"nin tətbiqi ilə bağlı təqdimat mərasimi keçirilib.

Tədbir iştirakçılarını salamlayan vergilər nazirinin müavini, 3-cü dərəcəli dövlət vergi xidməti müşaviri İlkin Vəliyev son illər vergi sisteminə aparılan islahatlar barədə danışmış, ölkə Prezidentinin "2016-cı ildə vergi sahəsində aparılacaq islahatların istiqamətlərini təsdiq və vergi inzibatchılığının təkmilləşdirilməsi haqqında" 4 avqust tarixli sərəncamı və bu sərəncam çərçivəsində görülmə işlər barədə ətraflı məlumat verib.

Vergi sisteminə son illərdə elektron sahədə aparılan islahatlarla bağlı filmin nümayişindən sonra Vergilər Nazirliyinin Vergi siyasəti və strateji araşdırmalar baş idarəsinin rəisi Samirə Musayeva təqdimatla çıxış edərək, ölkəmizdə "Tax Free" sisteminin tətbiqi, onun faydaları, bununla bağlı inzibatchılıq məsələləri və s. barədə ətraflı məlumat verib. Qeyd olunub ki, ölkə başçısı cənab İlham Əliyevin müvafiq fərmanı ilə «Əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslər tərəfindən Azərbaycan Respublikasının ərazisində alınmış istehsal, yaxud kommersiya məqsədləri üçün nəzərdə tutulmayan mallara görə ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin qaytarılması Qaydası» təsdiq edilib, eyni zamanda dövlət başçısının "2016-cı ildə vergi sahəsində aparılacaq islahatların istiqamətlərini təsdiq və vergi inzibatchılığının təkmilləşdirilməsi haqqında" 4 avqust tarixli sərəncamı ilə ölkəmizdə turistlər üçün cəlbədicə məkana çevirmək və bütövlükdə turizm sektorunu inkişaf etdirmək məqsədilə Azərbaycan Respublikası

ərazisində alınmış istehsal, yaxud kommersiya məqsədləri üçün nəzərdə tutulmayan mallara görə ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin qaytarılması Vergilər Nazirliyinə həvalə edilib. "Tax Free" sistemi ölkədə turizm sektorunda son illər ərzində görülmə işlərin davamlılığının təmin edilməsi və ölkə iqtisadiyyatının rəqabət qabiliyyətinin möhkəmləndirilməsi məqsədi daşıyır. Bu sistem ilkin olaraq beynəlxalq hava limanlarında tətbiq edilməyə başlanıb və gələcəkdə respublikanın digər sərhəd-buraxılış məntəqələrində tətbiq olunması nəzərdə tutulur. Proqram təminatı və vahid elektron məlumat bazası yaradıldıqdan, onun vergi və digər aidiyyəti dövlət orqanlarının, habelə müvəkkil bankın istifadəsində olan elektron informasiya sistemlərinə inteqrasiyası təmin edildikdən sonra bu sistemin təcridcən bütün sərhəd-buraxılış məntəqələrində tətbiq olunacaq.

"Tax Free" sisteminin tətbiqi şərtlərinə toxunan S.Musayeva qeyd edib ki, turistin mal alan zaman şəxsiyyətini təsdiq edən sənədi üzərində olmalıdır, alınan mal şəxsi istehlak məqsədi daşımalıdır, bir alışda əldə edilmiş malın ƏDV daxil olmaqla dəyəri 300 manatdan az olmamalıdır, turistə təqdim edilmiş elektron vergi hesab fakturası (e-vhf) və malın alışını təsdiq edən sənədləri özündə saxlamalıdır.

Sonra tədbir iştirakçılarında "Tax Free" si-

steminin tətbiqində gömrük orqanlarının apardığı nəzarət prosesi barədə məlumat verilib. E-VHF-nin məlumatları gömrük orqanı tərəfindən vahid məlumat bazasında yoxlanılır və sonra avtomatik risk qiymətləndirməsi aparılır. Alıcının və ona məxsus malların gömrük nəzarətindən keçməsi tələb edildiyi halda, alıcı həmin malları gömrük baxışının keçirilməsi məqsədilə gömrük orqanı əməkdaşlarına təqdim etməli-

dir. Gömrük orqanı əməkdaşları təqdim olunmuş malların vahid məlumat bazasına daxil edilmiş məlumatların uyğunluğunu yoxladıqdan sonra qaytarılacaq ƏDV məbləği barədə alıcının təqdim etdiyi e-VHF-də təsdiq qeydi aparır, onu möhürlə təsdiqləyərək alıcıya təqdim edir və vahid məlumat bazasında e-VHF-ni təsdiqləməklə məlumatı real vaxt rejimində müvəkkil banka ötürür. Risk qiymətləndirməsinin nəticələri əsasında alıcıdan malları gömrük baxışı üçün təqdim etmək tələb olunmadıqda, qaytarılacaq ƏDV-nin yekun məbləğini əks etdirən e-VHF gömrük orqanı tərəfindən möhürlə təsdiqlənərək real vaxt rejimində müvəkkil banka ötürülür. E-VHF-nin bir nüsxəsi gömrük orqanında saxlanılır, digər nüsxəsi isə alıcıya qaytarılır.

Alıcı dövlət sərhədinin buraxılış məntəqəsindən keçdikdən sonra müvəkkil bank gömrük orqanı tərəfindən möhürlə təsdiq olunmuş e-VHF-yə əsasən qaytarılmalı olan ƏDV məbləğini alıcının istəyinə uyğun olaraq milli valyutada nağd ödəniş kimi və ya 10 iş günündən gec olmayaraq, xarici və ya milli valyutada bank kartına və ya hesabına köçürmə qaydasında qaytarır.

Tədbirdə Vergilər Nazirliyinin, Dövlət Gömrük Komitəsinin və digər dövlət qurumlarının vəzifəli şəxsləri, KİV nümayəndələri iştirak ediblər.

Yazı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu tərəfindən maliyyələşdirilən "Azad sahibkarlığın və liberal iqtisadiyyatın təşviqi" layihəsi çərçivəsində çap olunub.

2016-cı il pambıqçılıqda uğurlu başlanğıc ili olacaq

Respublikamızın pambıqçılıq rayonlarında yığım davam edir. Ən çox pambıq əkilən sahələr mərkəzi aran rayonlarının payına düşür. Azərbaycan Respublikasının prezidenti cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə 17 sentyabr 2016-cı il tarixində Sabirabad rayonunda keçirilən «Respublikada pambıqçılığın inkişafına dair» geniş müşavirədə irəli sürülən tapşırıq və tövsiyələrin icra vəziyyəti bütün rayonlarda müzakirə olunur. Qeyri-neft sektorunun strukturunda əsas yer tutan aqrar bölmənin sürətlə inkişafının təmin edilməsini hədəf seçən ölkə başçısı bu sırada pambıqçılığın dirçəldilməsinin xüsusi önəm daşdığını vurğulamışdır. Respublika müşavirəsində cənab prezident qeyd etmişdir ki, cari ildə bütövlükdə ölkə miqyasında 51 min hektar sahədə pambıq əkilib və bu keçən ildə müqayisədə təxminən üç dəfə çoxdur.

Əgər ötən il 35 min ton pambıq yığılmışdısa, bu il 100 min tondan çox pambıq yığılması gözlənilir. Həmçinin, prezident qeyd etmişdir ki, gələnlə üçün pambıq istehsalını bir neçə dəfə artırmaq üçün bütün zəruri hazırlıq işləri görülmüş və bu sahəyə böyük maliyyə vəsaiti sərf olunmuşdur. Ulu öndər Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbərlik etdiyi 70-80-ci illərdə pambıqçılıq rayonlarında istehsal ən yüksək səviyyəyə qalxmışdır. Belə rayonlardan biri də Biləsuvar rayonudur.

Pambıq həmin dövrdə Biləsuvar əhalisinə firavanlıq və ruzi-bərəkət gətirmişdir. Pambıqçılığın inkişafını daim diqqət mərkəzində saxlayan ulu öndər dəfələrlə Biləsuvar rayonunda olmuş və əmək adamları ilə pambıq sahələrində görüşmüşdür. O illərdə Biləsuvarda 14 min hektar sahədə pambıq əkilmiş, ildə 35-40 min ton məhsul istehsal olunmuşdur. 90-cı illərdən başlayaraq pambıq sahələri ildən-ilə azaldıldı və yox dərəcəsinə endirildi. Lakin son illər pambıqçılıqla məşğul olan təsərrüfat subyektlərinə hərtərəfli dəstəyin göstərilməsi bu sahəyə marağı xeyli dərcədə artırtdı. Bunun nəticəsində bu il rayonda əvvəlki ilə müqayisədə dəfələrlə çox, 6040 hektar sahədə pambıq əkilmişdir. Həmin sahələrdən 14 min ton məhsul gözlənilir. Pambıq Biləsuvar əhalisi üçün yeni iş yerləri, təminatlı həyat vəziyyəsi deməkdir. Bütün bunları nəzərə alaraq növbəti ildə rayonda 10,5 min hektar sahədə pambıq əkinin aparılması üçün hazırlıq işləri

görüldür.

Hazırda məhsulun vaxtında və itkisiz tədarük məntəqələrinə çatdırılması üçün bütün tədbirlər görülmüş, emal müəssisələri və qəbul məntəqələri fasiləsiz elektrik enerjisi ilə təchiz edilmiş və lazımi təhlükəsizlik və mühafizə tədbirləri həyata keçirilmişdir.

Cəlilabad rayonunda keçirilən rayon müşavirəsində qeyd olunmuşdur ki, regionlarda qeyri-neft sektorunun inkişafı istiqamətində, xüsusilə aqrar sahədə gerçəkləşdirilən genişmiqyaslı tədbirlər öz bəhrəsini verməyə başlayır. Cənab prezident İlham Əliyevin Sabirabad rayonunda keçirilən, pambıqçılığın inkişafına həsr olunan respublika müşavirəsində çıxışı Cəlilabad fermerlərinin inamını birə-beş qat artırıb. Bu il rayonda 426 hektar sahədə pambıq əkini aparılıb. Gələnlə əkin sahələrinin 500 hektardan çox olacağı planlaşdırılır. Cəlilabad kənd təsərrüfatı məhsullarının geniş çeşiddə istehsalının aparıldığı rayonlar sırasındadır. Burada taxılçılıq, kartofçuluq, bostançılıq, tərəvəzçilik yüksək inkişaf səviyyəsinə çıxarılıb. Üzümçülük və pambıqçılıq hələ geri qalır. Lakin yaxın bir neçə il ərzində yeni torpaqların əkin dövryyəsinə keçirilməsi nəticəsində Cəlilabadda da pambıq əkin sahələri bir neçə dəfə genişləndiriləcək.

Cənab prezident İlham Əliyevin ölkəmizdə pambıqçılığın inkişafı ilə bağlı çağırışları Salyan rayonunda öz müsbət nəticələrini verməkdədir.

Rayon müşavirəsində böyük əminliklə qeyd olunmuşdur ki, bu il ölkə üzrə 100 min tondan artıq pambıq tədarükü hədəf götürülüb, 2017-ci ildə istehsalın 250-300 min tona çatdırılması real görünür. Salyan rayonunda cari ildə 2180 hektar sahədə pambıq əkilib.

Gələnlə əkin sahələri təxminən üç dəfəyədək artırılaraq 7 min hektarı ötürəcək. Bunun üçün ciddi hazırlıq işləri görüldür. Göstərilən həddə çatmaq sürətli inkişaf dinamika deməkdir. Əkin sahələrinin qısa zaman kəsiyində, bir il ərzində üç dəfə artırılması, həm də yüzlərlə yeni iş yerlərinin açılması deməkdir.

Pambıqçılıq sahəsində ərazisinin yarısı işğal altında olan Ağdam rayonunda da yüksək inkişaf tempi özünü göstərir. Vaxtilə Ağdam ölkəmizin ən iri pambıq istehsalçılarından biri kimi məşhur olub. Rayonda keçən əsrin 70-80-ci illərində 100 min tondan çox pambıq istehsal olunub. Ağdamda şanlı-şöhrətli pambıq ustaları yetişib. Sosialist Əməyi Qəhrəmanları Xuraman Abbasova, Süreyya Kərimova, Nazilə Abbasova və başqaları tanınmış əmək qəhrəmanları olub, onların adlarını məhəllələr bəstənləyib, seirlər həsr olunub. Xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyev bir neçə dəfə Ağdamda səfərdə olub və pambıqçılığın inkişafı ilə bağlı mühüm qərarlar qəbul edib.

Ulu öndərin işlərini uğurla davam etdirən cənab prezident İlham Əliyevin göstərişi əsasında ölkəmizdə pambıqçılığın sürətlə inkişaf etdirilməsi üçün genişmiqyaslı tədbirlərə başlanılıb. Strateji məhsul olan pambıq istehsalının ilbəil artırılması istiqamətində sistemli və zəruri tədbirlərin görülməsi davam etdirilir.

Bu məsələlər barədə Quzanlı qəsəbəsində keçirilən rayon müşavirəsində geniş danışılıb. Sahibkarlıq subyektləri, pambıq istehsalçıları, yerli idarəetmə qurumlarının rəhbərləri, ictimaiyyətin fəalları pambıqçılıq üzrə görülmə işlərdən, qarşıda duran vəzifələrdən danışmış, geniş fikir mübadiləsi aparılıb.

Məlumat verilib ki, əgər keçən il rayon ərazisində cəmi 36 hektarda

pambıq əkini aparılıbsa, bu il əkin sahələri 55 hektara çatdırılıb. Gələnlə isə 3 min hektarda pambıq əkilməsi üçün hazırlıq işləri görüldür. Pambıq əsasən, «CTS-Aqro» MMC və «MKT İstehsalat kommersiya» MMC ilə bağlanan müqavilələr əsasında becərilir və fermerlər texnika, toxum, gübrə və kimyəvi preparatlarla təmin ediliblər. Məhsulun vaxtında və itkisiz yığılması üçün vacib olan tədbirlərin hamısı görüldü. Məlumat verilib ki, pambığın becərilməsində suvarma, gübrələnmə, kultivasiya, zərərvericilərə və xəstəliklərə qarşı mübarizə kimi aqrotexniki tədbirlər vaxtılıq vaxtında həyata keçirilib. Məhsulun maşında yığılması nəzərdə tutulan sahələrdə pambığın yarpaqlarının kimyəvi yolla tökdürülməsi üçün defoliasiya işləri görüldü. Artın rayonda pambığın əl ilə yığılması başlanılıb. 2017-ci ildə pambıq əkininin daha geniş sahələrdə aparılacağını nəzərə alaraq rayonda «MKT İstehsalat Kommersiya» MMC-nin pambıq qəbulu məntəqəsinin açılması nəzərdə tutulur. Hazırda sahələrdən 5 min tondan çox pambıq yığılaraq qəbul məntəqələrinə yola salınıb. Ağdamlılar pambıqçılıqda keçmiş şöhrətlərini bərpa etmək üçün gecəni-gündüzə qatib əzməli çalışırlar.

Cənab prezident İlham Əliyev demişdir ki, 2016-cı il pambıqçılığın inkişafı üçün həlledici il olacaq. Bu bir başlanğıcdır və əminəm ki, bundan sonra pambıqçılıq sürətlə inkişaf edəcək, geniş vüsət alacaq. Bunun hamı dövlətə, həm də insanlara böyük xeyri olacaq.

Neftçala rayonunda da dövlət başçısının qarşıya qoyduğu vəzifələrə əməli işlə cavab verilir. Bu il rayon ərazisində, ümumilikdə 1541 hektar sahədə pambıq becərilir ki, bunun da 1088 hektarı xüsusi müəssisələrdə, 200 hektarı torpaq fondunda, 252 hektarı isə bələdiyyə müəssisələrində olan torpaqlardır. Qeyd olunan torpaq müəssisələri ilə «MKT-Salyan» və «CTS Aqro» MMC-lər arasında müqavilələr bağlanmış və müqavilə şərtlərinə əsasən pambığın becərilməsində və yığılmasında zəruri tədbirlər görülmüşdür. Həmin torpaq sahələrində aqrotexniki qaydalara əsasən

pambıq sahələri becərilmiş, suvarma suyu ilə təmin edilmiş və hazırda pambıq yığımı davam etdirilir. Yığın məhsul vaxtında və itkisiz tədarük məntəqələrinə təhvil verilir. Pambığın becərilməsində və yığın məhsulun daşınmasında ümumilikdə 100 ədəddən çox kənd təsərrüfatı texnikasından istifadə edilmişdir. Yığım mövsümündə, ümumilikdə, 2184 nəfər işçi qüvvəsi cəlb edilmişdir ki, bu da öz növbəsində əhalinin məşğulluq səviyyəsinə müsbət təsir göstərir.

Pambıq yığımı ilə əlaqədar aidiyyatı qurumlarla birgə məhsulun vaxtında və itkisiz yığılması üçün bütün tədbirlər görülmüşdür.

Neftçalada 2017-ci ildə 10100 hektar torpaq sahəsində pambıq əkilməsi nəzərdə tutulmuşdur ki, bu torpaqların böyük qismi xüsusi müəssisələrdə olan torpaqlardır. Həmin torpaq sahələrində suvarma-nın optimal qaydada aparılması, pambığın aqrotexniki üsullarla becərilməsi nəzərə alınaraq məhsuldarlığın ən aşağı həddinin hər hektara 25 sentner olması qarşıya məqsəd qoyulmuşdur. Rayonda növbəti ildə 27-30 min ton pambığın yığılması planlaşdırılır.

Neftçalada torpağın münbitliyinin və məhsuldarlığın artırılması məqsədilə pambıq – yonca – taxıl növbəli əkin sistemində keçid nəzərdə tutulur. Pambıq əkinini nəzərdə tutulan 10100 hektar sahəsində sentyabr ayından başlayaraq dekabrın 20-dək 28-32 sm dərinlikdə şum aparılması və şum altında hər hektara 5-10 ton üzvi və mineral gübrə verilməsi aqrotexniki qaydaların tələblərinə uyğun şəkildə həyata keçiriləcək. Hazırda 10100 hektar torpaq sahəsinin şumlanması ilə bağlı fermerlər və torpaq müəssisələri ilə «MKT-Salyan» «CTS Aqro» MMC-nin Salyan İstehsalat və Tədarük məntəqələri ara-

sında müqavilələrin bağlanması prosesi davam etdirilir. Qış və yaz aratlarının aparılması, sahələrin malalanması və ümumilikdə hazırlıq işləri növbəti ildə çiyyə səpinini optimal müddətdə, yəni aprel ayında başa çatdırmağa imkan verəcək.

Pambıq sahələrinin alaq otları və ziyanvericilərə qarşı mübarizədə lazımi dərmanlarla və preparatlarla təchiz olunmasında təsərrüfat subyektlərinə bütün köməkliklər göstəriləcək.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev demişdir ki, hazırda fermerlərdə ildə subsidiya şəklində 200 milyon manata qədər vəsait verilir. Əsas vəzifə ayrılan vəsaitdən səmərəli istifadə etməklə yüksək məhsuldarlığa nail olmaqdan ibarətdir. Cənab prezident güclü nəzarət mexanizminin yaradılmasının zəruriyyətini dilə gətirərək demişdir: «Burada həm dövlət nəzarəti, ictimai nəzarət güclü olmalıdır, həm də yerli icra orqanları bu işlərdə daha da fəal olmalıdırlar, dövlət tərəfindən ayrılan vəsait ünvana çatсын və bunun nəticəsi olsun. Biz Azərbaycana valyuta axını təmin etməliyik. Ona görə, ixracçılıqda məhsulların istehsalı xüsusi mahiyyət daşıyır. Pambıq da ixracçılıqda məhsuldur. Təsədüfi deyil ki, pambığa «Ağ qızıl» deyilir.

Torpağın altında «Qara qızıl», torpağının üstündə «Ağ qızıl» olan Azərbaycanda hər yan ağ ərpsəyə bürünüb. Qızıl payız aram-aram adımlayıyır, ölkəmizə bar-bərəkət, bolluq, firavanlıq gətirir. Kənd əməkçilərinin zəhmətli hədəf getməyib, sahələrdən bol məhsul yığılır. 2016-cı il aqrar sahədə uğurlar və nailiyyətlər ili olacaq.

Zülfü İLYASOV,
«İqtisadiyyat» qəzetinin bölgə

Güclü milli universitetə malik olmadan, güclü iqtisadiyyat qurmaq mümkün deyildir.

DÜNYA TƏCRÜBƏSİ KONTEKSTİNDƏ UNEC-DƏ ELM VƏ TƏHSİL VƏHDƏTİNİN YENİ DİZAYNI

Azərbaycanda elmin inkişafı dövlət siyasətinin prioritet sahələrindən biridir və biliklərə əsaslanan iqtisadiyyatı inkişaf etdirmək məqsədilə fundamental elmlər üzrə tədqiqatların genişləndirilməsi və bu sahədə aparılan araşdırmaların müasir tələblər səviyyəsinə çatdırılması vəzifələri təsbit edilmişdir.

Ölkə rəhbərliyi səviyyəsində qəbul olunan dövlət proqramları, konsepsiya və strategiya xarakterli sənədlər, onların əməli icra olunması elmi üçbucağa - «nəzəriyyə, ideologiya və texnologiya» - əsaslandığına görə ölkəmizin ictimai həyatının bütün sahələrində məqsədyönlü inkişaf əldə edilmişdir. Tam əminliklə demək olar ki, “AZƏRBAYCAN - 2020: GƏLƏCƏYƏ BAXIŞ” İNKİŞAF KONSEPSİYASININ əsas prioritetlərindən birini sosial sahələrin və insan kapitalının inkişafı təşkil edir. Konsepsiya çərçivəsində təhsildə keyfiyyətin artırılması məsələsi mühüm istiqamətlərdən biridir. Bu, indiki mərhələdə ali təhsil sisteminin ən zəruri vəzifəsidir.

Lakin bununla yanaşı, bu gün “Azərbaycanda universitetlər elm və təhsilin vəhdəti fonunda iqtisadiyyatın ehtiyaclarına yetərinə cavab verirmi?” sualı ən çox müzakirə edilən mövzular sırasındadır [UNEC-də konfrans: “Elm və təhsilin vəhdəti: Qlobal çağırışlar və lokal imkanlar”http://unec.edu.az/unec-de-konfrans-elm-ve-tehsilin-vehdeti-qlobal-ca-girislar-ve-lokal-imkanlar].

7 iyun 2016-cı il tarixində UNEC-də keçirilən “Elm və təhsilin vəhdəti: qlobal çağırışlar və lokal imkanlar” adlı konfransda universitetin rektoru, professor Ədalət Muradov bildirdi ki, elm, təhsil və təcrübənin vəhdəti olmadan biznesdə uğur qazanmaq mümkün deyil. Rektor elmi tədqiqatların aparılmadığı universitetin orta məktəbdən fərqlənmədiyini vurğulayıb: “UNEC-də elmlə təhsilin vəhdətini daha yüksək səviyyədə təşkil etmək üçün “Elm və təhsilin vəhdəti: qlobal çağırışlar və lokal imkanlar” mövzusunda konfrans keçirməyi qərara aldıq.

Elmin ana mərkəzi kimi universitetlər

Avropada elmin ana mərkəzi universitetlər qəbul edilir. Universitetlərə professor-müəllim heyətinin işə qəbulunda birinci göstərici elmi fəaliyyət olaraq qəbul edilir. Müəllimlik fəaliyyəti arzuolunandır, lakin məcburi deyil.

İlk növbədə sizin elmi çalışmalarınızın nəticələri diqqətə alınır. Elm adamı universitetə qrant götürür, beynəlxalq və yerli mükafatlar qazandırır, məqalələr çap edir, öz fəaliyyətinə yeni-yeni tələbələ qazandırır və nəticədə universitetlərin reytinginə təsir göstərir.

Qabaqcıl Avropa universitetlərində elmi tədqiqat aparmayan müəllim elmi ictimaiyyətin üzvü olaraq qəbul edilmir. Nəşr yoxdursa, deməli, tədqiqat yoxdur.

Elmi-tədqiqat fəaliyyəti olmayan universitetin akademik məsləyindən kənarlaşdırılır.

İlk dəfə (1997) Çin rəsmiləri milli universitetlərin nədən dünyanın məşhur universitetlərindən elmi-tədqiqat sahəsində geri qalmalarının səbəb və nəticələrini təhlil etməyə və qiymətləndirməyə start verdi. Dünya üzrə universitetlərin reyting sistemi Şanxay universiteti Ali Təhsil İnstitutu tərəfindən tərtib etməyə başladı.

2003-cü ildə İspaniyada universitetlərin reytingini müəyyənləşdirmək üçün Wedometrics modeli tərtib edilməyə başlandı. Universitetin saytında onun elmi fəaliyyəti (kitablar, məqalələr və s.) də əks olunur. Saytda həmçinin biliyə əsaslanan məlumatlar yerləşdirilir və onların istifadə olunması səviyyəsi ölçülür.

2007-ci ildə Tayvanda Ali Təhsil Şurası elmi fəaliyyətin qiymətləndirilməsi üzrə reyting sistemini tərtib etməyə başladı. Reyting sisteminə prioritet olaraq elmi əsərlər və elmi əsərlərə edilən istinadlar əsas götürülür.

Sovet dönməsində təhsil sisteminin qarşısında duran əsas məqsəd dövlət struktur və əmək bazarında tələb olunan kadr ehtiyacını qarşılamaq olaraq qəbul edilirdi.

Qərb universitetlərində isə yuxarıda sadalanan məqsədlərlə bərabər, prioritet olaraq universitetlərin elmi fəaliyyəti ön plana qoyulurdu. Bu nədənlə uzun müddət Rusiya universitetləri Qərb universitetlərindən elmi fəaliyyət sahəsində çox geridə qalmışdır.

AR Təhsil Naziri M.Cabbarovun sözü ilə ifadə etsək: “Müasir dövrdə istənilən ölkənin iqtisadi inkişafı, onun vətəndaşlarının firavan yaşayışı ilk növbədə elm və təhsilin inkişafı ilə bağlıdır. Bu nöqtəyə-nəzərdən təhsil sisteminə fəaliyyət göstərən alimlərimiz, təhsil alanlar və təhsil verənlər qarşısında birmənalı şəkildə yeni çağırışlar dayanır və ali təhsil müəssisələrinin qarşısında duran vəzifələrdən biri də innovativ layihələrin həyata keçirilməsi üçün şərait və mühitin yaradılmasıdır. Bizneslə elmi ixtiraların görüş nöqtəsi üçün ən mübit və

UNEC regionun elm mərkəzidir

Bu gün İqtisad Universiteti “Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası”na uyğun, davamlı olaraq, yeni layihələrlə çıxış edir. UNEC artıq regionun elmi müzakirə mərkəzinə çevrilib. Eyni zamanda, UNEC dünyanın nüfuzlu universitetlərinin nümayəndələrini, elm adamlarını, iqtisadçıları bir araya toplayan, beynəlxalq konfranslara ev sahibliyi edə bilən universitet statusuna malikdir. Universitetimiz Avropanın aparıcı universitetləri ilə ikili diplom, mübadilə proqramları həyata keçirir. QS, Webometrics kimi beynəlxalq reytinglərdə ön sıralarda yer alır. UNEC-in professorlarının elmi nəşrləri “Thomson Reuters” kimi nüfuzlu beynəlxalq informasiya agentliklərində dərc olunur. UNEC elmi-tədqiqat yönümlü universitetə çevrilmək istiqamətində uğurlu addımlar atır. Universitetdə fundamental meqafakültərlər fəaliyyət göstərir. Gələcəkdə bu fakültələrin öz elmi jurnallarının hazırlanması istiqamətində işlər aparılır. Bunlar hələ son deyil, layihələrimiz, planlarımız çoxdur.

UNEC dünya elm məkanına aktiv inteqrasiya olunur. Hər il bütün dünyada məşhur olan alimlərin iştirakı ilə iqtisadiyyatın ənənəvi və yeni aktual problemləri üzrə beynəlxalq konfranslar, forumlar, elmi seminarlar keçirilir. ABŞ, Avropa, MDB, Asiya-nın qabaqcıl universitetləri ilə birgə onlayn rejimdə videokonfranslar təşkil edilir. UNEC alimləri beynəlxalq elmi konfranslarda, dünyanın tanınmış tədqiqat mərkəzlərində məruzələrlə fəal çıxış edir, diskussiyalar və fikir mübadiləsi aparılır.

UNEC Avropa Şurasının (TASIS, TEM-PUS, ERASMUS, SOKRATES), ABŞ (Fubright), bir sıra beynəlxalq iqtisadi təşkilatların (BMT, UNCTAD, Dünya Bankı, DTB) beynəlxalq elmi-innovasiya layihələrinin fəal iştirakçısıdır.

UNEC-də «professor-müəllim heyətinin elmi fəaliyyətini qiymətləndirmə sistemi»

Qərb universitetlərində tələbələr tərəfindən «müəllimlərin qiymətləndirmə sistemi» tətbiq edilir. ABŞ universitetlərində bu sistem 1920-ci ildən etibarən tətbiq edilir və bu sistem 3 əsas funksiyası mövcuddur:

- **Informasiya funksiyası** – tədris kurslarının keyfiyyətini xarakterizə edir, tədris prosesi, tədris kursları və tələbələrin ixtisaslaşması mövzusunda dolğun məlumat hazırlanır və bu da öz növbəsində rektorata optimal qərarların hazırlanmasında yardımçı olur;
- **Motivasiya funksiyası** – tələbələr tərəfindən müəllimlərin qiymətləndirilməsi haqqında açıq informasiya məlumatı müəllimləri öz üzərlərində daha da məsuliyyətlə işləməyə məcbur edir və dərəcə çox hazırlıqlı gəlmələrinə yardımçı olur;
- **Stimullaşdırıcı funksiya** isə ali məktəbin rəhbərliyi ilə müəllimlər arasında bağlanacaq müqaviləyə təsir göstərir.

Bu baxımdan Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin (UNEC) Elmi Şurasının qərarı ilə təsdiq olunan “Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetində professor-müəllim heyətinin xidməti fəaliyyətinin qiymətləndirilməsinə əsaslanan diferensial əməkhaqqı sisteminin tətbiqi haqqında Qaydalar”ın icrasını təmin etmək məqsədilə daimi Komissiya fəaliyyət göstərir. Diferensial əməkhaqqı sistemi (DƏHS) UNEC-də tam ştat və 0,5 ştat əvəçiliklə çalışan professor-müəllim heyətini əhatə edir. Sənaətin tərtib olunmasında əsas prioritetlərdən biri insan kapitalının inkişafı və təhsildə keyfiyyətin artırılmasıdır. UNEC tədris prosesini həyata keçirən ali məktəb olmaqla yanaşı, həm də elmi araşdırmaları fasiləsiz təşviq edən mərkəzdir.

DƏHS professor-müəllim heyətinin xidməti fəaliyyətinin qiymətləndirilməsinin nəticələrini əsaslanaraq, onların vəzifə maaşlarına UNEC Elmi Şurası tərəfindən hər tədris ilinin əvvəlində müəyyən edilən əmsallar üzrə əlavələrin edilməsini nəzərdə tutur. Professor-müəllim heyətinin xidməti fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi onların universitetdəki fəaliyyətinin üç əsas istiqaməti nəzərə alınmaqla həyata keçirilir: elmi fəaliyyətlər (40%), tədris fəaliyyətləri (40%) və özünüinkişaf fəaliyyətləri (20%).

Bu sistem üstünlüklərindən biri araşdırma yolu ilə bilik istehsal etmək və tədris yolu ilə savadlı kadrlar yetişdirməkdir.

Sistemin motivasiya funksiyası tələbələr tərəfindən müəllimlərin fəaliyyət göstərən ali məktəb və reyting təşkilatları UNEC-in fakültə, kafedralarının, eləcə də ayrı-ayrı professor-müəllim heyətinin elmi-pedaqoji fəaliyyəti haqqında faktlara söykənən, sənədlərə əsaslanan məlumatlar əldə edə biləcəkdir. Bu məlumatlar əsasında, ilk növbədə, universitet rəhbərliyi professor-müəllim heyətinin elmi fəaliyyətinə nəzarət edə biləcəkdir. Fakültələrin, kafedraların, professor-müəllim heyətinin reyting göstəricilərinə görə sıralanması, müəllimlərin elmi nəşrləri və onların ictimaiyyətə təsir etmə gücü (impakt faktor), xarici ölkələrdə nəşr olunan elmi məqalələrin sayı, professor-müəllim heyətinin neçə faizinin elmi-tədqiqat işi ilə məşğul olması barədə məlumatlar da DƏHS-də öz əksini tapacaq. Bütün bu göstəricilər pedaqoji heyətin müəyyən vəzifələrə seçkisi və təyin olunması zamanı da nəzərə alın bilər.

2015-2016-cı tədris ili üzrə reyting siyahısında 1-10-cu yerləri tutan müəllimlərin əməkhaqqı 2 dəfə artırılacaq. 11-30-cu yerləri tutan müəllimlər üzrə bu göstərici 1,7 dəfə, 31-60-cı yerləri tutan müəllimlər üzrə 1,5 dəfə, 61-100-cü yerləri tutan müəllimlər üzrə 1,2 dəfə təşkil edəcək.

2015-2016-cı tədris ili üzrə reyting siyahısında 1-10-cu yerləri tutan müəllimlərin əməkhaqqı 2 dəfə artırılacaq. 11-30-cu yerləri tutan müəllimlər üzrə bu göstərici 1,7 dəfə, 31-60-cı yerləri tutan müəllimlər üzrə 1,5 dəfə, 61-100-cü yerləri tutan müəllimlər üzrə 1,2 dəfə təşkil edəcək.

2015-2016-cı tədris ili üzrə reyting siyahısında 1-10-cu yerləri tutan müəllimlərin əməkhaqqı 2 dəfə artırılacaq. 11-30-cu yerləri tutan müəllimlər üzrə bu göstərici 1,7 dəfə, 31-60-cı yerləri tutan müəllimlər üzrə 1,5 dəfə, 61-100-cü yerləri tutan müəllimlər üzrə 1,2 dəfə təşkil edəcək.

2015-2016-cı tədris ili üzrə reyting siyahısında 1-10-cu yerləri tutan müəllimlərin əməkhaqqı 2 dəfə artırılacaq. 11-30-cu yerləri tutan müəllimlər üzrə bu göstərici 1,7 dəfə, 31-60-cı yerləri tutan müəllimlər üzrə 1,5 dəfə, 61-100-cü yerləri tutan müəllimlər üzrə 1,2 dəfə təşkil edəcək.

“Müəllimin Dövlət Xidməti Fəaliyyət Bah”ın hesablanması qaydası					
İSTİQA-MƏT	KRITERİYALAR	KRITERİYA ÜZRƏ İLKİN BAL	PROFES-SOR-MÜƏL-LİM HEYƏTİ-NİN KRITERİ-YA ÜZRƏ MAKSİ-MUM İLKİN BALI	KRITERİYA ÜZRƏ İNDEKS BALI C – (A/B) x 100	KRITERİYA ÜZRƏ XÜSUSİ ÇOXKI D
		A	B		0,2
Elmi fəaliyyətlər (40%)	I. Elmi nəşr və sənədlər				
	II. Elmi layihə, patent və mükafatlar				0,1
	III. Elmi tədris				0,1
Tədris fəaliyyət-ləri (40%)	IV. Dərslər				0,25
	V. Elmi rəhbərlik				0,05
	VI. Tədris-metodik vəsaitlər				0,05
	VII. Tədris komissiyaları				0,05
	VIII. İctimaiyyətdə iştirak				0,05
Özünü-inkişaf fəaliyyət-ləri (20%)	IX. Xarici dil biliklərinin inkişaf etdirmək				0,1
	X. İctimaiyyətə iştirak				
	XI. Nüfuzlu peşə sertifikatlarını əldə etmək				0,01
	XII. Nüfuzlu peşə biliklərinin artırmaq				0,02
	XIII. Nüfuzlu peşə biliklərinin artırmaq				0,02
	XIV. Nüfuzlu peşə biliklərinin artırmaq				0,02
Müəllimin Dövlət Xidməti Fəaliyyət Bah (E-kriteriya üzrə yekun balları cəmi)					

UNEC-DƏ ELMİ NƏŞRLƏR

Ölkədə elmin vəziyyətinin ən önəmli göstəricilərindən biri də keyfiyyətli elmi nəşrlərin yayımıdır. Qloballaşma mühitində humanitar və ictimai elmlər sahəsində yeni vəzifələr müəyyən edilir. Yeni elmi istiqamətlərin sayının artımı ilə paralel elmi-pəriodik nəşrlərin sayında da yüksəliş müşahidə olunur və bu yüksəlişə cavab olaraq müəllif, resenzent və jurnal redaktorları qarşısında ciddi tələb və məsuliyyət qoyulur. Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin nəşriyyatı 1972-ci ildən fəaliyyətə başlamışdır. Nəşriyyat bu illər ərzində minlərlə dərslik, dərs vəsaiti, metodik vəsait və metodik göstərici, tədris proqramları, monoqrafiya və külliyyatlar nəşr edərək müəllim və tələbələr üçün xidmətə nail olmuşdur. Son illərdə nəşriyyatda 2400 adda müxtəlif təyinatlı çap məhsulları: dərsliklər, dərs vəsaitləri, metodiki göstərici və vəsaitlər, fənn proqramları, monoqrafiyalar, müxtəlif formatlı elmi-praktiki konfransların materialları, tədris işində istifadə edilən çoxsaylı blanklar yüksək poliqrafik keyfiyyətlə və

yüz minlərlə tirajla çap edilmişdir. “UNEC-də tərcümə edilmiş dərsliklər” seriyası ilə iqtisad elmləri üzrə dünya çapında yer alan fundamental əsərlər kafedralarda ingilis, rus və digər dillərdən tərcümə olunaraq şöbədə nəşrə hazırlanır və yüksək poliqrafik keyfiyyətdə çap edilir. İndiyə kimi 50-yə yaxın tərcümə kitabı on minlərlə tirajla çap edilmişdir.

“Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin Elmi Xəbərləri” jurnalının məqsədi iqtisad və digər sosial elmlərin (tarix, beynəlxalq münasibətlər, fəlsəfə, sosiologiya və s.) müasir və ümumkonseptual problemlərini optimal nəzəri və praktiki uzlaşmada elmi-metodoloji cəhətdən ifadə edən orijinal məqalələrin dərcinə üstünlük verməkdir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyası dissertasiyaların əsas nəticələrinin dərc olunması tövsiyə edilən elmi nəşrlər qarşısında yeni tələblər qoymuşdur. Həmin tələblərə uyğun olaraq, Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti üçün “Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin Elmi Xəbərləri” jurnalı üçün 2012-ci ilin yanvar ayında “ISSN 2306-8426” Beynəlxalq Standart Seriya Nömrəsi alınmışdır.

Bu jurnal Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyasının dissertasiyaların əsas nəticələrinin dərc olunması üçün tövsiyə etdiyi dövrü elmi nəşrlər siyahısındadır.

“İqtisad elmləri: nəzəriyyə və praktika” adlı yarımillik nəzəri və elmi-praktik səciyəli jurnal bu aspektdə respublikada nəşr olunan yeganə jurnaldır. Son dövrlərdə jurnalın müasir tələblər səviyyəsinə çatdırılması istiqamətində sistemli dəyişikliklər həyata keçirilməkdədir.

Jurnalın səhifələrində iqtisad elminin ən müxtəlif sahələrini əhatə edən, nəzəri və praktik əhəmiyyətə malik, müasir dövrün gerçəkliyini elmi cəhətdən əks etdirən sənəli məqalələr nəşr olunur. Artıq jurnalın beynəlxalq səviyyədə tanınması yönündə konkret nəticələr əldə olunmuşdur. Beynəlxalq seriya nömrəsi (ISSN 2220-8739) almaqla yanaşı, jurnalın strukturu-nun və dərc edilən məqalələrin beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılması prosesi

başla çatmışdır. “İqtisad elmləri: nəzəriyyə və praktika” jurnalı 2012-ci ildən ingilis dilində çap edilir. “İqtisad elmləri: nəzəriyyə və praktika” jurnalı EBSCO Databases və Journal of Economic Literature in American Economic Association Publications kimi tanınmış indekslərdə qeydiyyatdadır.

UNEC-DƏ ELMİ VƏ ELMİ-PEDAQOJİ KADRLARIN HAZIRLIĞI

Elmi kadrların hazırlanmasında Doktorantura şöbəsi mühüm rol oynayır. Universitetdə mütəmadi olaraq iqtisadi nəzəriyyə, xalq təsərrüfatı və onun sahələrinin iqtisadiyyatı, planlaşdırılması və idarə edilməsinin təşkili; maddi-texniki təchizatın iqtisadiyyatı; əməyin iqtisadiyyatı; qiymətin idarə edilməsinin təşkili; qiymətin əmələ gəlməsi; maliyyə, pul tədavülü və kredit; statistika; mühasibat uçotu, nəzarət və təsərrüfat fəaliyyətinin təhlili; iqtisadi-riyazi üsullar; dünya təsərrüfatı və BİM ixtisasları üzrə doktoranturaya qəbul keçirilmişdir. Universitetin doktorant və dissertantları

ZAHİD FƏRRUX MƏMMƏDOV,
iqtisad elmləri doktoru, professor,
Dövlət İqtisad Universiteti (UNEC)
“ELM” şöbəsinin müdiri

respublika və universitet miqyasında keçirilən elmi konfrans və seminarlarda mütəmadi olaraq elmi işlərin nəticələri haqqında məruzələrlə çıxış edirlər.

Universitetdə hal-hazırda aşağıdakı elmi ixtisas və istiqamətlər üzrə fəlsəfə doktoru və elmlər doktoru proqramları üzrə doktorant və dissertantlar hazırlanır: texnika (müxtəlif istiqamətlər üzrə); iqtisadi nəzəriyyə; xalq təsərrüfatının iqtisadiyyatı və idarə edilməsi (müxtəlif istiqamətlər üzrə); maliyyə, pul tədavülü və kredit; mühasibat uçotu, statistika; iqtisadiyyatın riyazi və instrumental üsulları; dünya iqtisadiyyatı.

Qeyd olunan bu elmi ixtisas və istiqamətlər üzrə proqramların altısı iqtisadi profilli, biri isə qeyri-iqtisadi profillidir.

Doktoranturada təhsilin həyata keçirilməsi müvafiq ixtisaslara qəbul olunmaqla, fəlsəfə doktoru və elmlər doktoru proqramları üzrədir.

Unec-də “Web of Science” sertifikatı proqramı üzrə təlimlər

22 dekabr 2015-ci il tarixində Təhsil Nazirliyi ilə dünyanın aparıcı transmilli kütləvi media və informasiya şirkəti olan “Thomson Reuters Corporation”-nın “İntellektual mülkiyyət və elm” bölməsi arasında əməkdaşlıq haqqında müqavilə imzalanmışdır. Müqaviləyə əsasən, Azərbaycanın 40 ali təhsil müəssisəsi Təhsil Nazirliyinin sifarişində bu şirkətin “Web of Science” və “InCites” platformalarına tam çıxış əldə etdi.

Yuxarıda qeyd olunanlar kontekstində Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetində (UNEC) də elmi fəaliyyətlərin stimullaşdırılması və UNEC-in iqtisadi tədqiqatların mərkəzinə çevrilməsi istiqamətində bir sıra addımlar atılmaqdadır. İlk növbədə, “Thomson Reuters”-in “Web of Science” elmi platformasına daxil olan elmi jurnallarda məqalələr çap etdirən UNEC əməkdaşları üçün birdəfəlik pul mükafatı təsis edilmişdir. Mükafatın təsis edildiyi qısa müddət ərzində artıq bir neçə UNEC əməkdaşının qeyd olunan elmi jurnallarda məqalələri nəşr olunmuşdur.

UNEC-də bu istiqamətdə atılan mühüm addımlardan biri də ilk dəfə olaraq, “UNEC-də professor-müəllim heyətinin xidməti fəaliyyətinin qiymətləndirilməsinə əsaslanan diferensial əməkhaqqı sistemi”nin 2015-2016-cı tədris ilindən tətbiq olunmağa başlamasıdır. 3 istiqamət, 12 kriteriya və 100-dən çox elmi-pedaqoji fəaliyyət növü əsasında professor-müəllim heyətinin illik xidməti fəaliyyət reytinginin müəyyənləşdirildiyi bu sistemdə başda “Web of Science” elmi platformasında yerləşən elmi nəşrlər olmaqla, dünyanın nüfuzlu elmi nəşrlərində əsər çap edilməsinə yüksək ballar müəyyən edilmişdir. Aparılan təhlillər göstərir ki, sistemin tətbiqindən keçən bir semestrlik dövr ərzində UNEC professor-müəllim heyətinin tədqiqat fəaliyyətlərində fəallıq əvvəlki dövrlərlə müqayisədə nəzərə cərpacaq dərəcədə artmışdır.

Növbəti mühüm addım isə UNEC-də kitabxana sisteminin tamamilə müasir əsaslarla və dünya standartlarına cavab verəcək səviyyədə yenidən qurulmasıdır. Bu iş layihə səviyyəsində artıq tamamlanmışdır. Yaxın dövr ərzində UNEC-də “Thomson Reuters”-in elmi platformaları da daxil olmaqla, dünyanın əksər nüfuzlu elmi platformalarına elektron qaydada tam çıxış imkanlarına malik, eləcə də rəflərdən ən müasir elmi və populyar nəşrlərin olduğu müasir bir kitabxananın açılışının edilməsi planlaşdırılır. Hesab edirik ki, belə bir kitabxananın istifadəyə verilməsi UNEC-də həm tədris prosesini, həm də elmi fəaliyyətlərin informasiya təminatını köklü şəkildə yaxşılaşdıracaq və UNEC-i dünya səviyyəli universitet olmaq yolunda bir addım daha önə aparacaqdır.

UNEC-də “Thomson Reuters”-in nümayəndəliyinin açılması nəzərdə tutulur. UNEC-də “Thomson Reuters”-in mütəxəssisləri tərəfindən “Web of Science” sertifikatı proqramı üzrə təlimlər keçirilib və 12 nəfər əməkdaş “Web of Science” sertifikatı proqramına layiq görülmüşdür. Sertifikata sahib olanlar “Web of Science” platformasından istifadə qaydalarına dair təlim keçmək hüququ əldə ediblər. Onlar bu platforma üzrə Azərbaycanda təlim keçə biləcək ilk mütəxəssislərdir.

Bundan əlavə, gələcəkdə razılaşma əsasında UNEC mütəxəssislərinin Moskvada “Thomson Reuters” nümayəndəliyində təlimlərə qatılması da nəzərdə tutulur.

Beynəlxalq Bankdan unikal yenilik

Yeni inkişaf mərhələsində olan Azərbaycan Beynəlxalq Bankı daha bir innovativ bankçılıq texnologiyasını ölkəmizə gətirib. Bakı şəhərində bankın Elektron Şöbəsi müştərilərin istifadəsinə verilib. Bu şöbə öz imkanlarına görə tək Azərbaycanda yox, ümumilikdə MDB məkanında bir ilkdir.

“ƏLA - Ən Lazımı Anda” brendi altında işləyəcək elektron şöbə paytaxtı Əliyarbəyov küçəsi, 9 ünvanında (Fəvvarələr meydanı) yerləşir və 24/7 rejimində çalışır. Müasir texniki vasitələrlə təchiz olunmuş şöbədə müştəri bank məhsul və xidmətlərindən cəmi bir neçə dəqiqə ərzində faydalana bilər.

Müştəri unikal ƏLAMatik avadanlığından istifadə edərək, bankın əməkdaşı ilə videoəlaqə yaradır və lazımı bank əməliyyatlarını asanlıqla həyata keçirir. Burada bir neçə dəqiqə ərzində, yerində kredit almaq, ödəniş kartını əldə etmək, hesab açmaq, ödənişlər aparmaq, pul köçürmək, nağd vəsait almaq, hesaba vəsait yerləşdirmək və digər əməliyyatları yerinə yetirmək mümkündür.

ƏLA elektron şöbəsində müştərilərə operativ şəkildə təqdim olunan “ƏLA xidmətlər” çeşidi müştərilər üçün rahat və sərfəlidir. Məsələn, burada ƏLA kartı sifariş edib, cəmi bir neçə dəqiqədən sonra hazır kartı götürmək mümkündür. 6 il müddətinə buraxılan ƏLA kart vasitəsilə müştəri çox qısa müddət ərzində, sadəcə 8937 qısa nömrəsinə göndərilən bir SMS vasitəsilə kredit götürə bilər. Kart həmçinin adi qaydada, nağd və nağdsız əməliyyatlar üçün istifadə oluna bilər.

ƏLA köçürmə sistemi ilə pul göndərmək də çox asandır: müştəri sadəcə ƏLAMatik avadanlığına əskinasları yerləşdirib xüsusi kod alır, vəsaiti alacaq şəxs isə pul məbləğini həmin kod ilə Azərbaycan Beynəlxalq Bankının istənilən bankomatından dərhal götürə bilər.

Qeyd edək ki, ƏLA xidmətlərdən təkcə ƏLA elektron şöbəsində yox, Bankın yeni açılacaq və 24/7 rejimində işləyəcək “ABB-24” filialında da faydalanmaq mümkün olacaqdır. Belə ki, 5 dəqiqə ərzində verilən unikal ƏLA krediti almaq üçün müştəri əvvəlcədən Bankın *8937 nömrəsinə zəng edib lazımı kredit məbləğinə sifariş verir. Müraciət çox operativ şəkildə araşdırılır. Bankın qərarı müsbət olduğu halda, müştəri “ABB-24” filialına yaxınlaşıb müvafiq sənədləri imzalayır və krediti nağd şəkildə alır.

ƏLA xidmətlər çeşidində həmçinin ƏLAXətt (müştəri ilə videoəlaqə əsasında qurulan qaynar xətt), ƏLAvə (mobil applikasiya), ƏLA çatdırılma

(ödəniş kartının müştərinin ünvanına təcili çatdırılması), ƏLAdəpozit və ƏLAc krediti (mövcud kreditlərin yenidən maliyyələşdirilməsi) daxildir. ƏLA xidmətlər barədə ətraflı məlumatı www.ela.az internet sahifəsində və www.facebook.com/elabankaz sahifəsində əldə etmək mümkündür.

ƏLA brendi Azərbaycan Beynəlxalq Bankının öz müştəriləri üçün yaratdığı yeni bir dəyərdir və Bank bu konsepsiyani gələcəkdə daha da inkişaf etdirmək niyyətindədir.

35 filiala və 43 şöbəyə malik olan Azərbaycan Beynəlxalq Bankının məhsul və xidmətləri barədə daha ətraflı məlumatı www.ibar.az internet sahifəsindən, Bankın filial və şöbələrindən, yaxud (012) 937 və ya *2265 nömrəli Məlumat Mərkəzindən əldə etmək mümkündür.

MƏTANƏT

“Azərsun” yeni Şəkər emalı zavodu inşa edəcək

Azərbaycanın Qərb bölgələrində şəkər çuğunduru sahələri genişləndiriləcək.

“Azərsun Holding” Şirkətlər Qrupu tərəfindən yeni Şəkər emalı zavodu inşa ediləcək. Bu barədə holdinqdən bildirilib.

Şirkətlər Qrupu tərəfindən Şəmkir rayonu ərazisində şəkər çuğunduru əkinləri həyata keçirilib ki, bu addım da uğurla nəticələnib. Gələcə ildən isə bu sahələr genişləndiriləcək və yeni Şəkər Emalı zavodu inşa ediləcək. Nəticədə isə ətraf bölgələrdə də şəkər çuğunduru əkinləri geniş vüsət alacaq.

"Beləliklə Şəmkir və digər rayonlarda yaşayan insanların sosial-rifah halının yüksəlməsinə və işlə təmin olunmasına mühüm töhfə verilmiş olacaq", - holdinqdən bildirilib.

“AtaSığorta”da 88%-lik artım

“AtaSığorta” ASC sentyabr ayı üzrə hesablanmış sığorta haqları və ödənişlərin statistikasını açıqlayıb.

“AtaSığorta” ASC sentyabr ayında 759 min 813 manat sığorta haqları hesablayıb. Bu, avqust ayı ilə müqayisədə təxminən 88% çoxdur. Şirkət bu ilin avqust ayında 404 min 865 manat sığorta haqları toplamışdı. Sentyabrda isə 527 hadisə üzrə 391 min 446,52 manat sığorta ödənişi həyata keçirilib. “AtaSığorta” avqustda 290 min 887 manat sığorta ödənişi həyata keçirmişdi.

“AtaSığorta” sentyabr ayında KASKO üzrə 195 min 584,74 min manat, icbari sığorta üzrə 171 min 443,39 min manat, tibbi sığorta üzrə 21 min 931,91 manat, səfər sığortası üzrə 2 min 486,48 min manat sığorta ödənişləri həyata keçirib.

“Bank Standard”-ın ipoteka portfeli “MuganBank” və “NBCBank”a ötürülüb

03.10.2016-cı il tarixində “Azərbaycan İpoteka Fondu” ASC ilə “NBCBank” ASC arasında imzalanmış xidmət müqaviləsinə əlavə olaraq, “Bank Standard”-ın ipoteka portfelinin bir hissəsi – 10 623 158 AZN və 311 müştəri – “NBCBank” ASC-yə ötürülmüşdür.

Bundan sonra “NBCBank” ASC Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının 30.09.2016 tarixli qərarına əsasən lisenziyası ləğv edilmiş “Bank Standard”-ın ipoteka kreditləri üzrə portfelinin ötürülmüş hissəsinin idarə olunmasını həyata keçirəcək.

Azərbaycanın bank sektorunun ilk banklarından olan “NBCBank” ASC

Fondu”nun üzvüdür və minə yaxın ipoteka müştərisinə xidmət göstərir. Hal-hazırda bankın ölkə ərazisində 11 filialı və 1 şöbəsi hər növ bank məhsulları üzrə keyfiyyətli xidmət göstərir.

Qeyd edək ki, 03.10.2016-cı il tarixində “Azərbaycan İpoteka Fondu” ASC ilə “Muganbank” ASC arasında imzalanmış (20.12.2006-cı il tarixli) xidmət müqaviləsinə əlavə olaraq, “Bank Standard”-ın ipoteka portfelinin bir qismi də “Muganbank” ASC-yə ötürülmüşdür. Bu barədə “Muganbank”dan bildirilib.

Azərbaycana idxal edilən bu məhsullara gömrük rüsumları artırılıb

Nazirlər Kabineti (NK) tərəfindən Azərbaycanda idxal edilən ev toyuqları (əti və ət əlavələri, təzə, soyudulmuş və ya dondurulmuş) və toyuq yumurtaları,

soğan, xiyar, qoz-fındıq, üzüm, alma, armud, heyva, xurma, meyvə şirələri, spirtli içkilər üçün yeni və yüksək gömrük idxal rüsumları müəyyənləşdirilib.

Bu, Nazirlər Kabinetinin “Azərbaycan Respublikasının ərazisinə gətirilən mallar üzrə gömrük idxal rüsumlarının dərcələri”ndə etdiyi dəyişiklikdə əksini tapıb.

Dəyişikliyə əsasən, Azərbaycanla idxal edilən 1 kq ev toyuğu əti üçün 1 dollar, 1000 ədəd toyuq yumurtası üçün 100 dollar, 1 kq soğan üçün 0,2 dollar, 1kq xiyar üçün 0,2 dollar, 1 kq qoz-fındıq üçün 1,5 dollar, 1 kq

üzüm üçün 0,4 dollar, 1 kq alma (sıd istehsalı üçün, qalama (qab-sız), sentyabrın 16-dan dekabrın 15-dək), armud (perrinin və ya armud sidrinin istehsalı üçün, qalama (qab-sız), avqustun 1-dən dekabrın 31-dək),

heyva üçün 0,3 dollar, 1 kq xurma üçün 0,3 dollar gömrük idxal rüsumu müəyyənləşdirilib. O cümlədən meyvə şirələrinin, spirtli içkilərin 1 litri üçün 0,7 dollardan az olmamaqla gömrük idxal rüsumu alınacaq.

Bu qərar dərc olunduğu gündən 30 gün sonra qüvvəyə minir və iki il müddətində qüvvədədir.

Qeyd edək ki, bundan əvvəl bu məhsullara gömrük dəyərinin 15 faizi həcmində standart gömrük idxal rüsumu tətbiq edilirdi.

PAŞA Bank SIBOS 2016 beynəlxalq forumda çıxış edib

Azərbaycanın ən iri banklarından biri – PAŞA Bank – bu həftə Cenevrədə keçirilən SIBOS 2016 Beynəlxalq Maliyyə Sənayesi Sərgi-forumunda iştirak edib. Həmişə olduğu kimi, tədbirin işində aparıcı beynəlxalq bankların, maliyyə strukturlarının və korporasiyaların nümayəndələri, habelə müstəqil konsultantlar, maliyyə sektoru üzrə proqram təminatlarının layihəçiləri və təchizatçıları iştirak edib.

Bu il SIBOS-un iclaslarında beynəlxalq maliyyə bazarlarının hazırkı vəziyyəti, “rəqəmsalbankçılıq” modelinə keçid aspektləri, sektorda son texnoloji meyillər, kompleks və risk-menecmentdə yeniliklərin tətbiqi, habelə bank sənayesinin bir çox digər aktual inkişaf məsələləri əsas müzakirə mövzuları sırasında idi.

PAŞA Bankın İdarə Heyətinin Sədri Taleh Kazımovun sözlərinə görə, tədbirin miqyasını nəzərə alaraq, SIBOS beynəlxalq forumu bütün dünya maliyyə sektorunun gələcək inkişaf meyillərini müəyyən edən məsələlərin həll olduğu biznes-meydançaya çevrilib.

T.Kazımov yekunlaşdıraraq, qeyd etmişdir ki: “Bu mühüm bank tədbirində sayca 7-ci iştirakımızı təkcə imkanlarımızı

zın və ötən il ərzində əldə etdiyimiz nailiyyətlərin təqdim edilməsi prizmasından deyil, həm də bazarın liderləri ilə yeni işgüzar əlaqələrin qurulması və texnoloji yenilikləri ilə tanışlıq prizmasından qiymətləndiririk. Bu səbəbdən SIBOS sərgi-forumunu çərçivəsində dünyanın aparıcı maliyyə institutları ilə işgüzar görüşlərimiz keçirilib. Görüşlərin əsas mövzuları ikitərəfli münasibətlərin inkişafı, təcrübə mübadiləsi və ən başlıcası – PAŞA Bankın fəaliyyət göstərdiyi ölkələr olan Azərbaycan, Türkiyə və Gürcüstanın iş adamları üçün dünya arenasında fəaliyyət imkanlarının genişləndirilməsidir.”

Qeyd edək ki, SIBOS Ümumdünya Banklararası Maliyyə Telekomunikasiya Cəmiyyətinin (SocietyForWorldwideInterbank Financial Telecommunication, SWIFT) təşkilatlığı ilə həyata keçirilmişdir. Növbəti forum Kanadanın Toronto şəhərində baş tutacaqdır.

“PAŞA Həyat” iş yerində həyatını itirmiş şəxsin ailəsinə 105 min manatdan çox ödəniş edib

Azərbaycan sığorta bazarının ən iri şirkəti olan “PAŞA Həyat” istehsalatda bədbəxt hadisələr və peşə xəstəlikləri nəticəsində peşə əmək qabiliyyətinin itirilməsi hallarından icbari sığorta” növü üzrə növbəti irihəcmli sığorta ödənişinin məbləğini açıqlayıb.

Şirkətin ictimaiyyətlə əla-

qələr xidmətindən verilən məlumata görə, neft-qaz sahəsində fəaliyyət göstərən müəssisələrin birində çalışan sığortalı işçi iş zamanı bədbəxt hadisə nəticəsində vəfat edib.

Sığorta olunan şəxsin işlədiyi müəssisə ilə bağlanmış sığorta müqaviləsində qeyd olunan şərtlərə uyğun olaraq, vəfat etmiş şəxsin ailəsinə - faydalanan şəxsin müvafiq bank hesabına 105 101 manat həcmində sığorta ödənişi həyata keçirilib.

Qeyd edək ki, cari ilin əvvəlindən indiyədək “PAŞA Həyat” tərəfindən “istehsa-

latda bədbəxt hadisələr və peşə xəstəlikləri nəticəsində peşə əmək qabiliyyətinin itirilməsi hallarından icbari sığorta” növü üzrə 1 890 955 manat həcmində sığorta ödənişi verilib. İcbari növ üzrə həyata keçirilən ödənişlər ötən ilin müvafiq dövrünün göstəricisi ilə müqayisədə 86,5% çox olub.

“PAŞA Həyat” 2011-ci ilin fevral ayından fəaliyyət göstərir. Cari ilin oktyabr ayının 1-nə şirkətin nizamnamə kapitalının həcmi 40,250 milyon manat təşkil edib.

PAŞA Bank tərəfindən növbəti Təqaüd proqramı elan edilir

Azərbaycanın ən iri banklarından biri – PAŞA Bank Azərbaycan Tələbə Gənclər Təşkilatları İttifaqı (ATGTİ) ilə birlikdə “Mən - PAŞA Bank təqaüdcüsüyəm” adlı növbəti Təqaüd proqramına start verir. Proqramın əsas məqsədi gənclərin məlumatlılığını artırmaq, ölkənin gələcək inkişaf və nailiyyətlərinə töhfə verəcək intellektual potensialı və istedadlı şəxslərə dəstək olmaq, onları tanımaq və mükafatlandırmaqdan ibarətdir.

Layihədə Azərbaycan ali təhsil müəssisələrinin əyani şöbələrində, iqtisad yönümlü ixtisaslar (iqtisadiyyat, maliyyə, biznesin

idarə edilməsi və s.) üzrə təhsil alan bakalavr pilləsinin III və IV kurs tələbələri iştirak edə bilərlər. Final müsahibələrin nəticələrinə görə, bir il ərzində PAŞA Bankdan hər ay 100 AZN məbləğində təqaüd alacaq tələbələr seçiləcək.

Qeyd edək ki, PAŞA Bank Azərbaycanın Gənc Tələbə Təşkilatları İttifaqı ilə əməkdaşlıq çərçivəsində yerli universitetlərin istedadlı və ictimai sahədə fəal tələbələrini həvəsləndirmək, eləcə də özəl və dövlət sektorları üçün güclü insan resurslarını təmin etmək və gələcək rəhbərlərin inkişafını möhkəmləndirmək məqsədini daşıyan təqaüd layihəsini 2012-ci

ildən etibarən həyata keçirir. Təqaüd proqramının seçilməsində üstünlük yarışlarda və tələbə müsabiqələrində fəal şəkildə iştirak edən, ictimai fəaliyyətə cəlb olunan, o cümlədən, istər fərdi, istərsə də peşəkar baxımdan davamlı inkişafa can atan tələbələrə verilir və onlar yaxşı tələbələrə daha səylə işləməyə sövq etməklə yanaşı, onları ictimai baxımdan daha məsuliyyətli gələcək nəslə formalaşdırmağa töhfə verməyə həvəsləndirir.

Cavablandırılmalı sual vərəqəsi, müvafiq mövzular və ətraflı məlumat üçün ATGTİ-nin internet saytına istinad oluna bilər.

Yalama Aqroparkında rekord

İqtisadiyyat Nazirliyinin yaydığı məlumata görə, Xaçmaz rayonunda yerləşən Yalama Aqroparkının yem bazasının formalaşdırılması məqsədilə növbəli əkin sistemi tətbiq olunmaqla müxtəlif kənd təsərrüfatı bitkiləri – 128,5 hektar yonca, 228,5 hektar arpa və 100 hektar dənlik qarğıdalı əkilib. Əkin sahəsində rentabelliyyətin təmin olunması məqsədilə arpa biçini aparılıb və yüksək məhsuldarlıq əldə olunub. Arpa biçini aparılmış sahənin 155 hektarına ikinci əkin olaraq silosluq qarğıdalı əkilib.

Bu günlərdə aqroparkda 100 hektar sahədə qarğıdalı biçini başa çatdırılıb və respublikada rekord səviyyədə məhsuldarlıq - hər hektardan 156,4 sentner olmaqla, ümumilikdə 1564 ton yüksək keyfiyyətli dənlik qarğıdalı yığılıb.

Yaxın günlərdə isə 170 ha sahədə payız-

lıq arpa əkininə başlanacaq.

Qeyd edək ki, 523 hektar sahədə yaradılmış Yalama Aqroparkının birinci mərhələsi üzrə 3000 başlıq cins iribuynuzlu heyvandarlıq kompleksi, 385 hektar sahədə iri taxılçılıq təsərrüfatı, gücü saatda 5 ton olan yem zavodu, tutumu 4,5 min ton olan taxıl anbarı kompleksi və digər zəruri infrastrukturlar yaradılıb.

İkinci mərhələdə isə aqroparkda müasir texnologiyaların tətbiqi ilə gündəlik emal gücü 100 ton olan süd emalı zavodu tikiləcək. Zavodda istehsal olunacaq kərə yağı, quru süd və pendir daxili bazarla yanaşı, xarici ölkələrə də ixrac ediləcək.

Hazırda aqroparkda 150 nəfər çalışır. Layihələrin növbəti mərhələsinin icrası nəticəsində yaradılacaq yeni iş yerlərinin sayı 300-ü ötəcəkdir.

Banklar 1 milyard 250 milyon dollar xarici borc qaytarıblar

2016-cı ilin sentyabr ayının əvvəlinə Azərbaycan banklarının xarici öhdəlikləri 6 milyard 459,6 milyon manat (4 milyard dollar) təşkil edib.

Avqustda bankların xarici öhdəlikləri 11,3 milyon manat artıb. Bu ilin fevral ayının 1-də bankların xarici öhdəlikləri 8 milyard 385,9 milyon

manata (5 milyard 250milyon dollar) qalmışdı. Ötən 7 ayda bankların xarici öhdəlikləri təxminən 1 milyard 250 milyon dollar azalıb.

«Rəqəmsal iqtisadiyyat»da elektron ticarətin dövlət uçotunun təşkil olunması zəruridir

Mü sahibimiz Vergilər Nazirliyinin Vergi risklərinin təhlili və nəzarəti Baş İdarəsinin rəisi Əflatun Məmmədovdur

- Əflatun müəllim, 2016-cı ildə vergi sahəsində aparılacaq islahatların istiqamətlərindən biri «rəqəmsal iqtisadiyyat»ın, o cümlədən e-ticarətin vergiyə cəlb olunmasıdır. Əvvəlcə anlayışın özünə aydınlıq gətirmək oxucularımız üçün də maraqlı olar: «rəqəmsal iqtisadiyyat» nədir?

- Müasir dövrdə internetin geniş yayılması iqtisadiyyatın yeni inkişaf mərhələsinə başlamasına səbəb olub, informasiya texnologiyaları iqtisadiyyata nüfuz edib. Artıq iqtisadiyyatın özü də bir elm olaraq dəyişib və yeni anlayışlar meydana gətirib. Texnologiya və informasiya inqilabı nəticəsində son zamanlar yüksək sürətlə inkişaf etmiş yeni iqtisadi model kiberbiznesin yaradılmasını şərtləndirib. Kiberbiznes informasiya texnologiyasının tətbiqindən yaranan və idarə olunan bütün sahələri əhatə edir. «Rəqəmsal iqtisadiyyat» isə onun bir elementi olmaqla, iqtisadiyyatın informasiya texnologiyalarının köməyi ilə elektronlaşan hissəsidir. Elektron ticarəti, elektron informasiya mübadiləsinə, elektron idman-mərc oyunlarını, kapitalın elektron hərəkətinə, elektron pulları, e-bankinqi, e-sığortanı və s. özündə birləşdirən «Rəqəmsal iqtisadiyyat»ın ən geniş yayılmış növlərindən biri də elektron ticarətdir. Artıq dünya üzrə istifadəçilərinin sayı 1,5 milyardə çatan elektron ticarət iki yerə - offline və online biznesə bölünür. Bunlardan offline biznes dünya üzrə daha geniş yayılıb. Təkcə offline pərə-kəndə satılmış malların ümumi pərə-kəndə satışdakı təxmini payı 5,9 faiz müəyyən edilib.

- Beynəlxalq təcrübədə bu sahədə vergitutma necə tənzimlənir?

- Dünyanın bir çox dövlətləri e-ticarət üzərində vergi nəzarətinin gücləndirilməsi üçün yeni xüsusi vergilərin tətbiq olunmasını zəruri hesab etmirlər. Çünki elektron ticarət əməliyyatlarının ümumi ənənəvi metodlarla vergiyə cəlb olunması mümkünür, sadəcə, bu fəaliyyət üzərində nəzarət mexanizmi kimi sertifikatlaşdırma tətbiq olunur. Yəni, e-ticarətlə məşğul olan hər bir şəxs müvafiq dövlət orqanından xüsusi sertifikat almağa məcburdur.

Vergilər Nazirliyi elektron ticarətin vergiyə cəlb edilməsi ilə bağlı Qərbi Avropanın bir neçə ölkəsinin təcrübəsini (o cümlədən, İspaniya Krallığının qabaqcıl təcrübəsini) araşdırır və biz həmin təcrübələrin tətbiqi mexanizmi üzərində müvafiq işlər aparırıq. Bununla bağlı İspaniya Krallığının mütəxəssisləri ilə bir neçə treninq və seminar keçirilib. Məsələn üçün: İspaniya Krallığında xarici internet portalları vasitəsilə oynanılan mərc oyunlarına görə ölkə rezidentləri tərəfindən həmin portallara ödənilən və geri alınan məbləğlərin fərqiədən yaranan xalis gəlirdən 30 faiz həcmində məbləğ vergi kimi ödənilir. Bu mexanizm İspaniya Krallığı ilə internet portalları arasında bağlanmış qarşılıqlı müqavilə ilə tənzimlənir. Təkcə bu ölkədə il ərzində idman-mərc oyunlarından orta hesabla 533 milyon avro gəlir qeydə alınıb.

- Azərbaycanda bu sahənin vergiyə cəlb olunması ilə bağlı hansı işlər görülməkdədir və vergi mexanizmi necə müəyyən edilə bilər?

- Son dövrlərdə Azərbaycanda da internet şəbəkəsi vasitəsilə həyata keçirilən ticarət sövdələşmələrinin sayı durmadan artmaqdadır və gələcəkdə bu tendensiyanın daha da yüksəlməsi şübhəsizdir. Lakin elektron ticarət əməliyyatlarının virtual aləmdə həyata keçirilməsi həmin əməliyyatların vergiyə cəlb edilməsi məsələlərini çətinləşdirir. Bütün bunlar dövlət büdcəsinin gəlirlərinin itirilməsi ilə nəticələnir. Məhz bu itkilərin aradan qaldırılması məqsədilə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 4 avqust 2016-cı il tarixli sərəncamında şəffaflığı artırmaq və vergitutma bazasını genişləndirmək üçün beynəlxalq təcrübədə geniş tətbiq olunan «rəqəmsal iqtisadiyyat»ın vergiyə cəlb edilməsi ilə bağlı tapşırıqlar verilib. Sərəncamın icrası ilə əlaqədar Vergilər Nazirliyi tərəfindən elektron ticarətin vergiyə cəlb

olunması haqqında qanun layihəsi hazırlanır və hazırda aidiyyəti qurumlarla müzakirə olunur. Bununla yanaşı, Vergilər Nazirliyinin Vergi risklərinin təhlili və nəzarəti Baş İdarəsi tərəfindən qabaqcıl tədbirlər görülməklə araşdırmalar aparılıb, internet portallarının yaradılmasına nəzarət edən müvafiq qurumla birgə virtual məkanda e-ticarətlə məşğul olan hüquqi və fiziki şəxslərin müəyyənəşdirilməsi və bu sahədə ümumi vergi nəzarətinin qurulması istiqamətində işlərə başlanılıb. Ümumi nəzarətin qurulmasının mərhələləri həyata keçiriləcəyi nəzərə alınaraq, ilk mərhələdə Baş İdarə tərəfindən cari ilin 1-ci rübündə 186 internet portalı və ya sosial şəbəkələr vasitəsilə elektron mal alğı-satqısı həyata keçirən istifadəçiləri müəyyən edilib. Onlardan 54-nün vergi orqanında qeydiyyatda olmadığı, 47-sinin isə qeydiyyatda olduğu halda dövriyyəsinin olmadığı və ya məhsulların satış qiymətləri ilə müqayisədə minimum olduğu müəyyənəşdirilib. Bununla bağlı vergi orqanında qeydiyyatı olmayan şəxslərin uçota alınması barədə müvafiq bildirişlər göndərilib, qeydiyyatı olan, lakin dövriyyəsi olmayan şəxslərin bank hesablarına müvafiq sorğular verilib və yaranmış kənarlaşmalar barədə vergi ödəyicilərinə məktub ünvanlanıb. Bu istiqamətdə görülmüş tədbirlər nəticəsində 2016-cı ilin 1-ci rübü ilə müqayisədə 2-ci rübədə elektron ticarət fəaliyyəti göstərən vergi ödəyicilərinin dövriyyəsinə 54,1%, hesablamalarda 53,8%, daxilolmada isə 69,1% artım müşahidə olunub.

Hazırda elektron ticarətlə məşğul olan internet portallarının birbaşa hansı vergi ödəyicisinə aid olduğunun dəqiqləşdirilməsi, vergi qeydiyyatı olmayanların uçota alınması, nağd və ya nağdsız ödəniş qaydasında fəaliyyət göstərilməsinin, bank hesablarının, portallarda yerləşdirilən reklam və ya elanların, onların sifarişçisinin və ya tərtibatçısının müəyyən edilməsi, nağd və bank hesabları üzrə əməliyyatların əldə olunması və ümumilikdə bütün gəlirləri ilə bəyannamə göstəricilərinin müqayisəli araşdırılması istiqamətində işlər aparılır.

- Ölkəmizdə rəqəmsal texnologiyalar üzrə ixtisaslaşmış potensial şirkətlər varmı və onların təkliflərində başlıca məqam nədən ibarətdir?

- Bəli, belə şirkətlər mövcuddur. Onlar tərəfindən Vergilər Nazirliyinə təkliflər daxil olur və hazırda nazirlikdə qiymətləndirilir. Bunlarla bərabər, Vergilər Nazirliyi elektron ticarətin vergiyə cəlb edilməsi ilə bağlı bir neçə Qərbi Avropa ölkəsinin təcrübəsini araşdırır və real tətbiq mexanizmləri üzərində işləri davam etdirir.

- «Rəqəmsal iqtisadiyyat» ümumilikdə iqtisadiyyatın inkişafında və vergitutma bazasının genişləndirilməsində hansı rolunu oynaya bilər?

- Müasir dövrdə internet həyatımızın tərkib hissəsinə çevrilməkdədir. Dünya əhalisinin 3,2 milyard nəfərinin internet istifadəçisi olması və onların istifadə etdikləri 9 milyard qurğunun internetə qoşulması buna bariz nümunədir. Internet yaranandan bəri dünyada internet xidməti göstərən 10.000-dən çox provayder

şirkətinin yaradılması, 300 milyondan artıq domen adın qeydiyyata alınması və 2,1 milyard sosial şəbəkə istifadəçisinin olması dünya iqtisadiyyatının inkişafında onun rolunun əhəmiyyətliyi bir daha təsdiq edir. Internetin bu qədər inkişaf etməsi iqtisadi münasibətlər sisteminə təzahür edən yeni hədəfləri, o cümlədən prioritet istiqamətləri müəyyənəşdirdi. Məsələn, hazırkı inkişaf mərhələsində rəqəmsal valyutanın yaradılmasını qeyd edə bilərəm. Bu valyutanın müsbət xarakteristikası inflyasiyanın qarşısının alınması, anonimliyən qorunması, heç bir dövlətə bağlı olmaması və bazarda hər kəsə açıqlığı ilə əlaqədardır. Daha geniş yayılmış digər rəqəmsal valyuta növü olan bitcoinin dünya üzrə istifadəçilərinin artması nəticəsində 1 bitcoinin dəyəri son 6 ildə 0.07 sentdən çox artaraq, 680 dollara çatıb. Qeyd olunanlar onu göstərir ki, ümumi iqtisadiyyatın inkişafında «rəqəmsal iqtisadiyyat»ın rolu çox yüksəkdir. Son 1 il ərzində dünya üzrə elektron ticarətin həcmi 1 trilyon 700 milyard dollar müəyyən edilib. Bu ticarət dövriyyəsinin yarından çoxu, daha dəqiq desək, 61 faizi 3 ölkənin (ABŞ, Çin və Böyük Britaniya) payına düşür. Dünyada ən iri rəqəmsal şirkətlərinin qeydiyyata olduğu ölkələrin ümumi daxilolmalarında onun nə qədər mühüm rol oynadığını həmin şirkətlər tərəfindən ödənilmiş vergilərin məbləğindən də görmək olar: bir il ərzində «Apple» şirkəti 13,1 milyard dollar, «Google» şirkəti 2,3 milyard dollar, «Facebook» şirkəti 1,3 milyard dollar, «EBAY» şirkəti 610 milyon dollar vergi ödəyib.

Ölkəmizə gəlincə, rəsmi statistikaya görə, Azərbaycanda elektron ticarətin həcmi o qədər də böyük deyil. Əslində isə bu rəqəmin milyonlarla manat olduğunu güman etmək olar. Məhz bu səbəbdən, ilkin olaraq, elektron ticarətin dövlət uçotunun təşkil olunması zəruridir. Elektron ticarət sahəsində uçotun təşkil, şəffaflığın artırılması və vergitutma bazasının genişləndirilməsi istiqamətində lazımi addımlar atılmaqla e-ticarətin vergiyə cəlb edilməsi asanlaşacaq ki, bu da vergitutma bazasının genişləndirilməsinə və dövlət büdcəsinə vergi daxilolmalarının həcminin artmasına səbəb olacaqdır.

- İslahatların mühüm istiqamətlərindən biri vergi ödəyicilərinin vergi risklərini minimuma endirmək və vergidən yayınma hallarının qarşısını almaq məqsədilə «Könüllü vergi açıqlaması» sisteminin tətbiqi və təşviqi mexanizminin hazırlanmasıdır. Bu sistemin əsas üstünlüyü nədir?

- «Könüllü vergi açıqlaması»nın üstünlüyü vergi orqanı tərəfindən keçirilən vergi yoxlaması zamanı aşkar olunması şərtlərinin vergi ödəyicisi tərəfindən könüllü olaraq bəyan edilməsidir. Bu isə vergi ödəyicisinin dəqiqləşmiş bəyannamə verilməsi hüququ verir. Həmin bəyannamə ilə könüllü açıqlanmış vergi məbləğlərinə görə vergi ödəyicisinə faiz hesablanması və maliyyə sanksiyasının tətbiqi istisna ediləcəkdir. Bütün bunlar vergi ödəyicilərinin vergi risklərinin minimuma endirilməsi, vergidən yayınma hallarının qarşısının alınması və könüllü vergi ödənişlərinin artırılması məqsədi daşıyır.

- Vergi ödəyiciləri tərəfindən aparılan əməliyyatlarda elektron qaimə-faktura sisteminin tətbiqi ilə əlaqədar hansı yeniliklər nəzərdə tutulur?

- Dövlət başçısının sərəncamına əsasən, elektron qaimə-faktura sisteminin tətbiqi ilə əlaqədar aidiyyəti qurumlarla razılaşdırılmaqla bir sıra qanunvericilik aktlarına dəyişiklik nəzərdə tutulur. Elektron qaimə-faktura sisteminin tətbiqi vergi sisteminə elektronlaşmanın tərkib hissəsi olacaq. Bu, vergi ödəyiciləri tərəfindən qaimə-fakturanın təqdim edilməsinin sadələşdirilməsinə və elektron formada aparılmasına imkan yaradacaq. Başqa sözlə, malların yüklənməsi və göndərilməsi artıq elektron sistemdə öz əksini tapacaq. İndiyədək vergi orqanları daxil olan pul vəsaitlərini banklar vasitəsilə izləyə bilirdisə, bundan sonra malın hərəkətinə də nəzarət etmək imkanlarına sahib olacaq.

RƏQABƏTQABİLİYYƏTLİLİYİN MÜASİRLƏŞƏN FORMASI: İNTERNET-REKLAM

Müasir informasiya texnologiyalarının genişlənməmiş imkanlarından faydalanmaqla ticari uğur qazanmaq, rəqəbatqabiliyyətli mövqeyini yüksəltmək istəyən sahibkarlar yeni innovativ təşviq yollarının axtarılmasına, tətbiq edilməsinə can atır və onların sayı getdikcə artmaqda davam edir. Heç şübhəsiz ki, burada sahibkarın əsas marağı maksimum fayda əldə edilməsidir. Təbii olaraq, belə bir sual yaranır ki, internet-reklamın səmərəliliyini necə müəyyən etməli?

(əvvəli ötən sayımızda)

Internet-reklam alətləri. Seçilən ünsiyyət vasitəsindən asılı olaraq, reklam fəaliyyəti üçün müxtəlif alətlərdən istifadə olunur. Internet məkanında reklam alətlərinə banner reklam, məzmun reklam (mətn və qrafik elementlərdən istifadə edilərək hazırlanmış materiallar), axtarış reklamı, virus reklamı, geo-məzmun reklam, online rejimli oyunlarda məhsulların satış yerlərini aid etmək olar. Sadəlanlarla yanaşı, elektron-poçt, xəbər lentində reklamların yerləşdirilməsi, virus (spam), axtarışın optimallaşdırılması (SEO), fərdi elektron məktublar, elektron elan lövhələri, sosial mediada reklamların yerləşdirilməsi, reytinglərdə iştirak geniş tətbiq edilir.

Səmərəlilik. Internet-reklamın səmərəliliyi internet-marketingin analiz predmetlərindən biridir. İxtiyari internet-reklam layihəsinin səmərəliliyi onun qarşısında qoyulmuş məqsəddən çox asılıdır. Belə ki, reklamın daima ticarətin hərəkətverici aləti olmasının, bununla yanaşı, internet-reklamın (i) **imicin formalaşdırılması və genişləndirilməsi və (ii) satışın reallaşdırılması və stimullaşdırılması** kimi iki əsas rol oynadığını qeyd etmişdik. Reklam fəaliyyətinə vəsait (investisiya) qoyan ixtiyari sifarişçinin məqsədi isə qazancın əldə edilməsidir. Bu isə öz növbəsində ənənəvi alətlərin tətbiqində olduğu kimi, internet-reklamda da səmərəlilik sualının aktuallaşmasına şərait yaratmış olur. Heç şübhəsiz, məhz səmərəliliyin qiymətləndirilməsi reklam fəaliyyətinin məhsuldar olmasını, qoyulan investisiyanın özünü doğrultmasını, reklam fəaliyyətinin səmərəliliyinin yüksəldilməsini qiymətləndirməyə əsas verir.

Internet-reklamın məqsədi kimi onun səmərəliliyi (i) **kommunikativ** və (ii) **iqtisadi səmərəlilik** kimi iki qrupa bölünür. Kommunikativ səmərəlilik adından da göründüyü kimi, reklamın istifadəçiyə, oxucuya, potensial alıcıya təsir səviyyəsi ilə müəyyən olunur. Bir sıra tədqiqatlarda bu, «səmərəliliyin psixologiyası» adlandırılır. Tədqiqatlar göstərmişdir, iqtisadi səmərəlilik, başqa sözlə desək, ticari səmərəlilik kommunikativ səmərəlilikdən xeyli dərəcədə aslıdır, belə ki, məhz kommunikativ səmərəliliklə potensial auditoriyanın diqqətinə cəlb edilməsinə nail olunur.

Səmərəlilik və onun qiymətləndirilməsini şərh etməzdən əvvəl diqqət etmək lazımdır ki, internet-reklamın səmərəliliyi təkcə onun özündən deyil, ona təsir edən, idarəoluna bilən və idarəolunmayan amillərin də təsirindən aslıdır. Məlumdur ki, heç bir marketing aləti idarəoluna bilməyənə cavab vermək, qiymətləndirmək gücünə sahib deyildir.

Satıcı tərəfindən baxdıqda idarəoluna bilən amillərə qiymət, məhsulun xüsusiyyəti, dizaynı, qablaşdırılması, ticarət nişanı, satış metodları və kommunikasiya, xidmət, potensial auditoriyanın seçilməsi kimi marketing alətləri daxildir. İdarəolunmayan amillərə isə istehlakçılar, kütləvi informasiya vasitələri, sahəvi texnologiyalar və dünya bazarı, rəqəbat, makroiqtisadiyyat, hökumət və yerli hakimiyyət aid edilir.

Burada sadə bir misalla qeyd etmək yerinə düşər ki, məsələn, internet-reklamın səmərəliliyinin müəyyən edilməsi zamanı dərhal nəticə gözləmək doğru yanaşma deyil, bu halda səmərəlilik məhz müəyyən zaman kəsiyindən sonra baş verə bilən haldır. Səmərəliliyin qiymətləndirilməsindəki məhz bu çətinliyi, qeyri-müəyyənliyə görə potensial sahibkarlar, ticari maraqları olan şəxslər bu vasitəni ciddi qəbul etmir, onu tətbiq etməyə cəhd etmək istəmirlər.

Bununla belə internet-reklamın səmərəliliyinə bir neçə səviyyədə baxmaq olar: (a) **internet məkanında reklam siyasətinin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi**; (b) **internet məkanında ayrı-ayrı (müxtəlif) reklam fəaliyyətlərinin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi**; (c) **reklam fəaliyyətində iştirak edən fərdi şirkətlərin səmərəliliyi**; (d) **reklam fəaliyyətinin (reklamın tərtibatı, məzmunu, yerləşdiyi yer və s.) ayrı-ayrı elementlərinin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi**. Bütün bu səviyyələrin hər biri özünəməxsus qiymətləndirmə kriteriyaları ilə müəyyən olunur, lakin qeyd etdiyimiz kimi, bunu təyin edən əsas internet-reklamın məhz hansı məqsəd üçün nəzərdə tutulmasıdır.

Internet-reklamın təsirinə görə auditoriyanı şərti olaraq, (i) **passiv** və (ii) **aktiv** kimi iki qrupa ayırmaq olar. Burada (i) passiv qrupda internet-reklam istifadəçisinin idarəetməsinə daxil olmur; (ii) aktiv qrupda isə adından göründüyü kimi, burada internet-reklam istifadəçisinin maraqa dairəsində olur, bunun ən geniş yayılmış təsir forması isə internet-şəhərdəki reklam bölmələrinin kliklənməsi, reklamın əsas sahəsinə daxil olmalarıdır.

Səmərəliliyin göstəriciləri və qiymətləndirilməsi. Internet-

reklamın səmərəliliyinin qiymətləndirilməsinə texniki, iqtisadi, təşkilati və digər cəhətlər daxil edilir. (i) Ticari maraqa və yaxud (ii) ictimai simanın formalaşdırılması kimi məqsədlərin həyata keçirilməsindən asılı olaraq, internet məkanında reklam fəaliyyətinin səmərəlilik kriteriyaları kimi müxtəlif göstəricilər iştirak edə bilər. Bu zaman birinci məqsəd üzrə səmərəliliyin ölçülməsində (a) satışın faktiki artışı, (b) yeni alıcıların (müşəriylərin) sayının artması, (c) bazarda payın yüksəlməsi və s. kimi göstəricilərdən istifadə olunur. İctimai simanın formalaşdırılması üzrə ikinci məqsəd istiqamətində səmərəliliyin qiymətləndirilməsi üçün (a) ticarət nişanının/məhsulun/şirkətin tanınmasının yüksəldilməsi, (b) təmsil edilən ticarət nişanına qarşı müsbət fikrin formalaşdırılması və yüksəldilməsi və s. kimi göstəricilərdən istifadə olunur. Sadəlan göstəricilərdən başqa, ümumilikdə reklamın səmərəlilik kriteriyalarına tələblər sırasında (i) obyektivlik, (ii) ölçülə bilmə, (iii) qoyulan məsələnin bazanın cari vəziyyətinə uyğunluğu və (iv) zaman məhdudiyyəti nəzərə alınır.

Internet-reklamın səmərəliliyinin analizi üçün aşağıdakı göstəricilərin ədədi xüsusiyyətlərinə diqqət edilir, habelə nəzərə almaq lazımdır ki, sadəlan göstəricilərin hər biri ayrı-ayrılıqda tədqiq edilir və sonda nəticələr birləşdirilərək təhlil olunur:

HITS (ingilis dilində: Hyperlink Induced Topic Search (HITS)) baxılan sahifələrin sayını göstərir. Bu sayın vahid zaman kəsiyindəki qiyməti isə internet sahifənin reklam gücünü müəyyən etməyə imkan verir.

Məlumat üçün qeyd edək ki, 1999-cu ildə J.Kleynberq tərəfindən təklif edilən HITS algoritmi (başqa sözlə desək, keçid (link) təhlil algoritmi) istifadəçinin sorğusuna müvafiq olaraq, hiperkeçidin içəri-sində yerləşdirilmiş məlumat əsasında internet sahifələrin tapılmasına xidmət edir. Sadə istifadəçi dili ilə şərh etməyə çalışsaq, HITS algoritmi vahid internet sahifəsi ayrı-ayrı internet sahifələrinin cəmi və bu sahifələrin internet məkanındakı digər sahifələrlə, keçidlərlə bağlanmasını təhlil edir ki, məhz bu, onun axtarış sistemlərində öna çıxmasına şərait yaradır.

HOST (ingilis dilində: (HOST)) internet sahifəni «HITS»də təmsil edən ayrı-ayrı istifadəçilərdir. Qeyd edək ki, burada internet sahifəyə bir (IP) ünvanndan bir, müxtəlif ünvanlardan daxil olmaları əsasdır.

CTR (ingilis dilində: Click-Through Rate (CTR)) reklamın kliklənməsi ilə internet-reklamın səmərəliliyinin əsas göstəricisidir. Internet-reklamının kliklənmə sayının onun yayım sayına nisbətindən faizlə ifadəsindir; CTR = [kliklənmə sayı]/[yayımplanma sayı].

Hesablamalarla görə CTR-in internet məkanındakı orta həddi 0,1%-dən 3%-ədək qiymətləndirilir. Çox nadir hallarda bu göstəricinin 10%-ə çatdığı qeyd edilir ki, bu da məqsədyönlü və dəqiq hədəf auditoriyaya istiqamətlənmə (targeting) halında baş verir. Targeting seçilmiş auditoriyaya məqsədyönlü reklamın çatdırılması üçün tətbiq olunan kompleks marketing texnologiyalarının məcmusudur. Hədəf auditoriyaya istiqamətlənmə isə kliklənmələrin sayının artması, reklam fəaliyyəti üçün sərf olunan xərclərin azalması, reklam fəaliyyətinə «məni» reaksiyaların əhəmiyyətli dərəcədə az olması, həmin reklamın məhz rəqib auditoriya tərəfindən izlənilməsi və s. kimi məqsədlərə nail olunmasına imkan verir.

(davamı var)

Dövriyyədəki manatda 600 milyonluq azalma

Azərbaycanda pul bazasının həcmi 2016-cı ilin sentyabr ayının 30-na 6 milyard 810,3 milyon manat təşkil edib.

Bu, avqustun 30-u ilə müqayisədə 601,9 milyon manat və yaxud 8,12% azdır. Avqustun 30-da pul bazası 7 milyard 412.2 milyon manat idi.

Son bir ildə pul bazasının həcmi 240,1 mln.

manat və yaxud 3,4%, ilin əvvəlinə nisbətən isə 91,5 mln. manat və yaxud 1,32% azalıb.

Pul kütləsinin Mərkəzi Bank tərəfindən qısa müddət ərzində dəyişdirilə bilən hissəsi nəzərdə tutulur. Pul bazasının tərkibinə dövriyyədə olan nağd pul və bank ehtiyatları (kommersiya banklarının Mərkəzi Bankdakı müxbir hesablarının qalıqları) daxildir.

Aynurə İSMAYILOVA, Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyi İqtisadi İslahatlar Elmi Tədqiqat İnstitutu, Marketing və koordinasiya şöbəsinin müdiri

Генсек ОПЕК рассказал о миллиардах баррелей нефти в переполненных хранилищах

Все мировые хранилища нефти переполнены, их запасы превышают три миллиарда баррелей. При этом ОПЕК пока не приняла решения о возможном сроке ограничения добычи топлива. Об этом во вторник, 27 сентября, сообщил генеральный секретарь картеля Мухаммед Баркиндо, передает ТАСС. «Это все еще обсуждается», — сказал Баркиндо, отвечая на вопрос о том, на какой срок может быть заморожено производство.

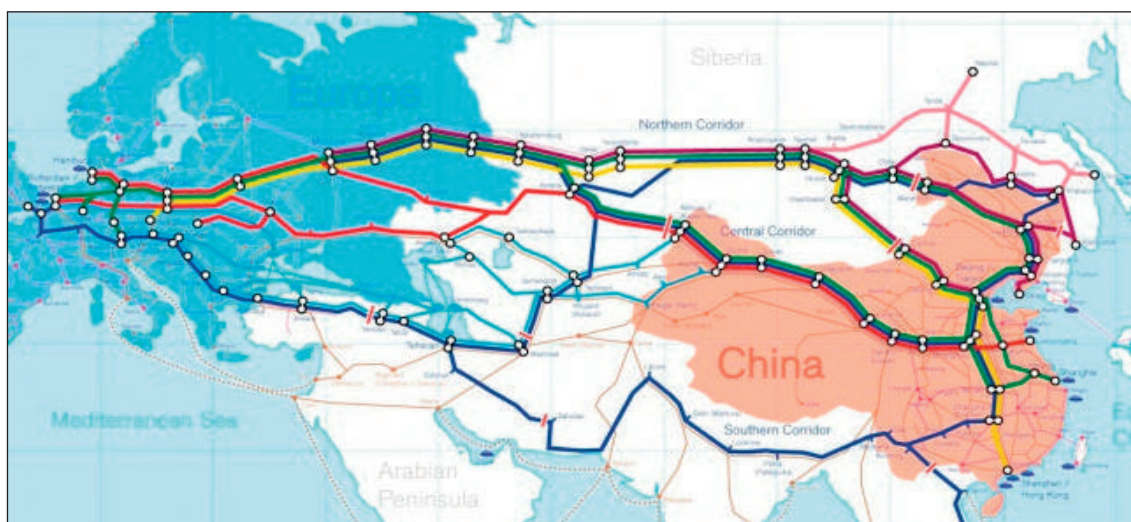
Есть ли жизнь при 30 долларах за баррель

При этом министр энергетики Венесуэлы Эулохио дель Пино считает, что добыча может быть ограничена на уровне августа, это позволит убрать с рынка лишний миллион баррелей нефти в сутки. Баркиндо не прокомментировал эту информацию.

Если на неформальной встрече 28 сентября будет достигнут консенсус, ОПЕК может созвать внеочередное заседание до следующей плановой сессии 30 ноября, передает агентство со ссылкой на источник.

Ранее 27 сентября венесуэльский министр заявил о возможном падении цен на нефть ниже 20 долларов за баррель, если представителям нефтедобывающих стран не удастся договориться о совместных действиях на рынке. Также он сообщил, что неформальная встреча стран ОПЕК в Алжире пройдет без участия России.

Заседание членов ОПЕК пройдет 28 сентября в Алжире. Как ожидается, на ней будет обсуждаться вопрос ограничения нефтедобычи.

Китай укрепляет концепцию Нового Шелкового пути

Власти Китая успешно укрепляют свой проект Нового Шелкового пути соглашениями со странами, через которые он пролегает.

Как заявил заместитель министра науки и техники КНР Инь Хэцзюнь, за последнее время было подписано соглашения о сотрудничестве в сфере науки и технологий в общей сложности с 49 странами.

"Научные инновации играют позитивную роль для инициативы "Один пояс - один путь", уже достигнуты великолепные результаты... Китай подписал соглашения о сотрудничестве в сфере науки и технологий с 49 странами вдоль Нового Шелкового пути, а также запустил серию партнерских программ в этих сферах", - цитирует чиновника газета "Жэньминь жибао". Он также заявил, что научные инновации — это

один из ключевых аспектов развития концепции Нового Шелкового пути.

"Инициатива "Один пояс - один путь" показала срочную необходимость усиления научного и технологического сотрудничества. У Китая и стран вдоль пути много общего, у них светлое будущее для научного сотрудничества", - добавил замминистра науки и техники КНР.

Китай в 2013 г. объявил о новой стратегии экономического развития "Один пояс - один путь", направленной на создание инфраструктуры и налаживание взаимосвязей между странами Евразии. Стратегия включает два ключевых направления развития: экономический пояс Шелкового пути и морской Шелковый путь. Речь идет о создании торгового коридора для прямых поставок товаров с Востока на Запад на льготных условиях.

Международный валютный фонд приветствовал переход Банка Японии к новым принципам денежно-кредитной политики, сообщает Reuters. Тем не менее фонд по-прежнему считает, что японскому ЦБ в ближайшее время не удастся достичь целевого показателя инфляции в 2%.

На прошлой неделе Банк Японии по итогам сентябрьского заседания и масштабного пересмотра монетарной политики принял решение отказаться от ориентира денежной базы в качестве одного из основных целевых показателей. Вместо этого регулятор начнет таргетировать доходность 10-летних гособлигаций на текущем уровне около 0%.

"Мы считаем положительным то, что произошло 21 сентября (на заседании Банка Японии - прим. ред.), и приветствуем это", - заявил

МВФ: новая политика ЦБ Японии не ускорит инфляцию

глава миссии МВФ в Японии Люк Эверерт. Пересмотр монетарной политики - это "прогресс, но это не означает, что целевой уровень инфляции будет достигнут гораздо быстрее, чем в ином случае", добавил он.

Эверерт призвал Банк Японии продолжить работу по уточнению принципов своей политики и стараться сохранять стабильность на японском рынке государственных облигаций.

Несмотря на ультрамягкую денежно-кредитную политику, принятую в апреле 2013 г., Япония не удается добиться повышения темпов роста цен. В июле 2016 г. потребительские цены в стране упали по итогам пятого месяца подряд. По мнению многих экономистов, уско-

рение инфляции до 2% - слишком амбициозная цель.

Глава японского ЦБ Харукио Курода, выступая в Осаке, заявил, что Банк Японии готов при необходимости, не раздумывая, смягчить денежно-кредитную политику. По его словам, дальнейшее снижение ставки по депозитам, уже являющейся отрицательной, а также снижение целевого показателя долгосрочных процентных ставок сделают кредитно-денежные условия в стране более стимулирующими.

"Могут быть случаи, когда столь мощное монетарное стимулирование необходимо, с учетом динамики экономической активности и потребительских цен, а также условий на фи-

нансовых рынках, - приводит слова Куроды The Japan Times. - ЦБ готов использовать все возможные инструменты, если сочтет это необходимым, для достижения своих целей".

Курода признал, что достижение таргета по инфляции потребует больше времени, чем ожидалось ранее, и, вероятно, больше усилий от Банка Японии. Основным инструментом дальнейшего смягчения политики будет снижение краткосрочных и долгосрочных процентных ставок, отметил глава японского ЦБ.

Форма кривой доходности гособлигаций останется в основном прежней при новом режиме монетарной политики, добавил Курода.

Азербайджан и Казахстан планируют проложить новый нефтепровод

Азербайджан и Казахстан планируют провести новый нефтепровод Ескене-Курык-Баку протяженностью 739 километров, говорится в статье министра энергетики Азербайджана Натига Алиева, опубликованной в официальной печати в четверг.

По словам министра, Казахстан обладает огромными доказанными запасами углеводородов, которые составляют 5,5 миллиарда тонн нефти и три триллиона кубометров газа.

"Это позволяет Казахстану производить 33,6 миллиарда кубометров газа и 80 миллионов тонн нефти ежегодно, однако у страны за исключением трубопровода Баку-Тбилиси-Джейхан (БТД) нет гарантированно независимого, надежного и безопасного маршрута экспорта нефти. Возможности трубопроводов Тенгиз-Новороссийск, Атырау-Самара, Атасу-Алашанькоу и маршрут Каспийского трубопроводного консорциума (КТК) недостаточны для того, чтобы обеспечить растущий экспортный потенциал", -

говорится в статье.

Как отмечает Алиев, учитывая пропускную способность этих маршрутов и объемы экспорта, которые планируется достичь, официальная Астана сконцентрировала свое внимание на Казахстанской Каспийской системе транспортировки (ККСТ).

"Согласно ККСТ, планируется строительство нефтепровода Ескене-Курык-Баку протяженностью 739 километров. Техно-экономическое обоснование нефтепровода Ескене-Курык предусматривает строительство нефтеперекачивающую станцию на месторождении "Тенгиз", магистрального нефтепровода Тенгиз-Опорный-Узень-Актау, нефтяного терминала и нового порта в Курыке, а также реконструкцию и расширение порта Актау. Строительство этого трубопровода даст Казахстану возможность экспортировать свою нефть в порты Грузии и Турции. На начальном этапе мощность нового трубопровода составит 23-25

миллионов тонн нефти в год с возможностью расширения в будущем до 56 миллионов тонн", - пишет министр.

ККСТ должна обеспечить экспорт казахстанской нефти в основном с месторождения "Кашаган" (вторая и третья фаза) через Каспийское море, по трубопроводу "Баку-Тбилиси-Джейхан" и другие нефтетранспортные системы, как на территории Азербайджана, так и других транзитных стран на международные рынки.

Goldman Sachs сокращает 30% работников в Азии

Goldman Sachs сократит около 300 работников в своих инвестиционных банках в Азии за пределами Японии в ответ на замедление активности в регионе, передает агентство Reuters со ссылкой на собственные источники.

Банк с Уолл-стрит намерен снизить число своих банков, занимающихся вопросами слияний и поглощений (M&A), а также количество сделок по капиталам и заемным средствам. Большинство сокращений, скорее всего, коснется работников в Гонконге, Сингапуре и Китае, где распо-

ложены основные азиатские офисы Goldman Sachs.

Общая стоимость всех M&A сделок в Азиатско-Тихоокеанском регионе снизилась с начала года до \$572,9 млрд, тогда как за аналогичный период прошлого года показатель составлял \$745,7 млрд, по данным Thomson Reuters.

Еще в июле Goldman Sachs приступил к осуществлению плана по сокращению расходов, чтобы сэкономить \$700 млн в ответ на сложный период низкой доходности.

Любимая учительница

Несмотря на то, что мы познакомились с Любовью Михайловной недавно, я с первого дня влюбилась в нее. Любовь Михайловна вежливая, добрая и внимательная учительница. Она очень хорошо относится ко мне, мне очень интересно с ней заниматься. Я не хочу расставаться с ней. Она вдохновляет меня.

Любовь Михайловна замечательная учительница. Она обладает всеми человеческими качествами. Она самая, самая лучшая учительница на свете. Я ее очень люблю, как маму свою. Хорошо, что на свете есть Любовь Михайловна!

«Спасибо» так хочется от всей души сказать Здоровья крепкого и счастья пожелать, И много, много добрых слов и океан любви Чтoб розы с незабудками для Вас всегда цвели. Чтoб солнышко лучистое Вас грело постоянно.

И поздравления звучали всегда оригинально В душе всегда, чтоб был покой, и тишь, и гладь,

На сердце были: радость, уют и благодать! Низкий поклон Вам за доброе сердце, Любовь Михайловна и ваш удивительный труд.

Поздравляю Любовь Михайловну с Днем учителя! Желаю ей крепкого здоровья и всего наилучшего в жизни.

Александра Слепенко, ученица 1-го класса школы № 219 г. Баку.

Əhalinin banklarda 7,9 milyard manatdan çox əmanəti var

Sentyabr ayının əvvəlinə fiziki şəxslərin banklarda xarici valyutadakı (əsasən dollarda) əmanətləri 6 milyard 475,4 milyon manat təşkil edib.

Avqust ayında fiziki şəxslərin xarici valyutadakı əmanətləri 137,6 milyon manat artıb.

Bu ilin fevral ayının əvvəlində xarici valyutadakı əmanətlər 7 milyard 221,3 milyon manata qalxdıqdan sonra iyunun əvvəlində 6 milyard 118,4 milyon manata düşmüşdü. İyun-avqust aylarında xarici valyutadakı əmanətlər 356,94 milyon manat artıb.

Sentyabr ayının əvvəlinə fiziki şəxslərin banklarda cəmi

əmanətləri 7 milyard 931,9 milyon manat olub. Əmanətlərin 6 milyard 475,4 milyon

manatı və ya 81,6%-i xarici valyutada, 1 milyard 456,5 milyon manatı və ya 18,4%-i

milli valyutada yatırılıb.

Qeyd edək ki, avqustun əvvəlində xarici valyutadakı əmanətlərin cəmi əmanətlərdəki xüsusi çəkisi 80,8%-ə düşmüşdü.

Avqustda milli valyutada olan əmanətlər 49,5 milyon manat azalıb. İyulun sonunda milli valyutadakı əmanətlər 1 milyard 506 milyon manat idi.

Fiziki şəxslərin banklardakı əmanətlərinin 6 milyard 913,5 milyon manatı rezidentlərə, 1 milyard 18,4 milyon manatı qeyri-rezidentlərə məxsus olub. Avqustda rezidentlərin əmanətləri 61,8 milyon manat, qeyri-rezidentlərin əmanətləri isə 26,3 milyon manat artıb. Beləliklə, avqustda fiziki şəxslərin banklarda cəmi əmanətləri 88,1 milyon manat artmışdır, bu da həmin ay dolların manat qarşısında bahalaşması ilə bağlıdır.

“Qala Sığorta”nın nizamnamə kapitalı artacaq

“Qala Sığorta” ASC nizamnamə kapitalını 1 milyon 263 min 500 manat və ya 18,6% artırır.

27 sentyabr 2016-cı il tarixində Azərbaycan Respublikasının Məliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası tərəfindən “Qala Sığorta” ASC-nin hər birinin nominal dəyəri 23 manat olan 350000 ədəd adi sənədsiz adlı səhmlərinin buraxılışı AZ1003009219 qeydiyyat nömrəsi ilə

dövlət qeydiyyatına alınmışdır.

Səhmlər Cəmiyyətin AZ1002009210 qeydiyyat nömrəsi və hər birinin nominal dəyəri 19.39 manat olan 350000 ədəd adi sənədsiz səhmlərinə konvertasiya yolu ilə yerləşdiriləcək.

Yerləşdirmə uğurlu olarsa, “Qala Sığorta” ASC-nin nizamnamə kapitalı 6 milyon 786 min 500 manatdan 8 milyon 50 min manata yüksələcək.

Mərkəzi Bankın valyuta ehtiyatlarında növbəti azalma

Azərbaycan Mərkəzi Bankının (AMB) valyuta ehtiyatlarının həcmi 2016-cı il oktyabrın 1-nə 4 milyard 132,7 milyon ABŞ dolları təşkil edib.

Bu, sentyabrın 1-i ilə müqayisədə 59,8

milyon dollar və yaxud 1,43% azdır.

Son bir ildə qurumun valyuta ehtiyatları 2 milyard 882 milyon dollar və yaxud 41,09%, ilin əvvəlinə nisbətən isə 884 milyon dollar və yaxud 17,62% azalıb.

Manatla ifadədə kredit qoyuluşları artıb

01.09.2016-cı il tarixinə bank sektorunun kredit qoyuluşları 16 milyard 328,6 milyon manat təşkil edib.

Bu, avqustun əvvəli ilə müqayisədə 126,3 milyon manat çoxdur.

Ehtimal ki, artım avqustda dolların manat qarşısında güclənməsindən qaynaqlanıb. Belə ki, kreditlərin bir hissəsi dollarda olduğundan yeni məzənnə ilə qiymətləndirmə nəticəsində manat ilə ifadədə artım yaranır.

4 yeni fermer təsərrüfatı yaradılıb

Vergilər Nazirliyi “Şeyx”, “Hacı Şahin”, “Heydər” və “Cəngi” kəndli-fermer təsərrüfatlarını dövlət qeydiyyatına alıb.

Bu barədə Nazirlikdən bildirilib.

Məlumatla görə, təsərrüfatlar MMC formasında bu ilin iyun ayında yaradı-

lıb. Bunlardan ilk ikisi İmişli rayonu, üçüncü - Bərdə rayonu, sonuncu isə Sumqayıt şəhərində yerləşir.

Hər 4 müəssisənin nizamnamə kapitalı simvolik olaraq 10 manat məbləğində müəyyən edilib.

Bu ölkəyə 1,7 milyon Azərbaycan vətəndaşı səfər edib

Bu ilin 9 ayında Gürcüstana 1,7 milyon nəfər Azərbaycan vətəndaşı səfər edib.

Bu barədə Gürcüstanın Daxili İşlər Nazirliyi məlumat yayıb.

Nazirlikdən bildirilib ki, bu göstərici ilə

Azərbaycan vətəndaşları Gürcüstana gələn xaricilər arasında birinci yerdədir.

Məlumatla görə, 2016-cı ilin 9 ayında Gürcüstana ümumilikdə 4 879 031 nəfər xarici ölkə vətəndaşı gəlib. Bu da ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 8,5 faiz çoxdur.

Ölkəyə gələnlərin 2 156 731 nəfəri turistlərdir. Bu göstərici də ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 19,5 faiz çoxdur. Gürcüstana gələn xarici ölkə vətəndaşları sırasında Rusiya, Türkiyə, Ukrayna və digər ölkələrin vətəndaşları çoxluq təşkil edirlər.

Məlumatla görə, 2015-ci ildə Gürcüstanda ümumilikdə 5 879 685 nəfər xarici ölkə vətəndaşı olub.

2016-cı ilin avqust ayında iyul ayı ilə müqayisədə ödəniş kartlarının sayı 158 min ədəd azalaraq 5 milyon 270 min ədədə düşüb. İlin əvvəlindən ödəniş kartları 389 min ədəd, ötən ilin iyun ayından bəri isə

Əməkhaqqı kartları artıb

818 min ədəd azalıb. Qeyd edək ki, 2015-ci ilin iyun ayında Azərbaycanda cəmi ödəniş kartlarının sayı 6 milyon 88 min ədədə qalmışdı.

Avqustda sosial kartlar 134 min ədəd azalaraq 2 milyon 363 min ədədə, kredit kartları 16 min ədəd azalaraq 728 min ədədə, debet kartları 13 min ədəd azalaraq 648 min ədədə düşüb. Əməkhaqqı kartları isə 5 min ədəd artaraq 1 milyon 531 min ədədə yüksəlib.

2015-ci ilin yanvar ayında kredit kartlarının sayı 1 milyon 322 min ədədə qalmışdı. Ötən müddət ərzində kredit kartlarının sayı 594 min ədəd azalıb. Təkcə 2016-cı ilin 8 ayı ərzində kredit kartlarının sayı 282 min ədəd azalıb. Ötən ilin 8 ayında kredit kartlarının sayı 141 min ədəd azalmışdı. Qeyd edək ki, kredit şərtləri sərtləşdirildikdən sonra kredit kartları almaq çətinləşib və ya bir sıra banklar ümumiyyətlə kredit kartı satmırlar.

Yeni fasad məhsulları zavodu fəaliyyətə başlayıb

Bakının Sabuncu rayonunun Balaxanı qəsəbəsində Alman-Azərbaycan birgə müəssisəsi olan fasad məhsulları istehsalı zavodu fəaliyyətə başlayıb.

Bununla bağlı media nümayəndələri üçün "Deutsche Fassaden Technologien" (DFT) zavoduna press-tur təşkil olunub.

Zavodun baş direktoru Vladimir Zabetski bildirib ki, DFT Azərbaycan İqtisadiyyat Nazirliyinin iştirakı ilə yaradılmış birgə müəssisədir. İllik istehsal gücü 60-80 min kvadratmetr olan zavod fasad məhsulları, qapı və pəncərə istehsalı ilə məşğul olur. Zavodun tikintisinə təqribən 70 milyon manat sərmayə qoyulub. Hazırda zavodda 50 nəfər çalışır, gələcəkdə montaj işləri ilə məşğul olacaq 150 işçinin cəlb edilməsi nəzərdə tutulur. İlk mərhələdə daxili bazanın tələbatının ödənilməsinə, gələcəkdə isə bu məhsulun qonşu bazarlara, xüsusən Gürcüstan və İrana ixrac etmək nəzərdə tutulur. Məhsul istehsalı üçün məmmal və texnologiyalar Almaniyadan gətirilir.

İqtisadiyyat Nazirliyinin sənaye

şöbəsinin müdiri Səməd Bəşirli qeyd edib ki, tikinti materialları istehsalı sahəsi qeyri-neft sənayesinin prioritet sektorlarından. "Deutsche Fassaden Technologien" zavodunun istifadəyə verilməsi yeni iş yerlərinin açılmasına və bu məhsulların idxalının azalmasına kömək edəcək. Ölkədə tikinti məhsullarının istehsalı daxili bazanın tələbatının ödənilməsi baxımından vacibdir. Həmçinin, bu sahənin inkişafı iqtisadiyyatın digər istiqamətlərində, o cümlədən plastik maddələrin istehsalı və kimya sənayesi, metallurgiya və s. tələbatın formalaşmasında mühüm rol oynayacaq.

"Son illər Azərbaycanda tikinti materiallarının istehsalı sahəsində mühüm işlər görülüb. Bu ilin səkkiz ayında ölkəyə 15 milyon dollar məbləğində 320 min ton sement və klinker idxal olunub. İlk dəfə olaraq Azərbaycan Gürcüstana təxminən 5 milyon dollar dəyərində 100 min ton sement ixrac edib", - deyə S.Bəşirli diqqətə çatdırıb. Sonra media nümayəndələri zavodun fəaliyyəti ilə tanış olublar.

Valyuta satışları üzrə yeni hərrac mexanizmi

Məlum olduğu kimi, mövcud məzənnə rejiminə uyğun olaraq, Mərkəzi Bank tərəfindən cari ilin ötən dövründə Blumberq ticarət sistemində mütəmadi olaraq birtərəfli valyuta satışı üzrə hərraclər təşkil edilmişdir. Bu hərraclər vasitəsilə Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Fondu (ARDNF) və Mərkəzi Bankın valyuta satışları həyata keçirilmişdir. Keçirilmiş hərraclər ötən dövrdə valyuta bazasının tənzimlənməsində və məzənnə siyasətinin reallaşdırılmasında mühüm rol oynamışdır.

Bankların valyuta bazasında daha çevik iştirakına şərait yaratmaq üçün Mərkəzi Bank yeni hərrac mexanizminin tətbiqi barədə qərar qəbul etmişdir. Yeni hərrac mexanizmi bazar iştirakçılarına hər iki istiqamətdə (valyuta alışı və ya satışı) sifarişlə çıxış etmək imkanını verir. Blumberq ticarət sisteminin yeni platformasında təşkil olunan bu hərraclarda alıcılar və satıcılar hərracın təşkilatçısı tərəfindən elan olunan ilkin məzənnə ilə öz valyuta sifarişlərini yerləşdirə bilirlər. Sonra hərrac gedishində ticarət sessiyaları üzrə valyuta tələbi və təklifinin nisbəti nəzərə alınmaqla məzənnə dəyişdirilir və sonuncu sessiyanın məzənnəsi ilə hərrac başa çatdırılır.

Növbəti günün rəsmi məzənnəsi hərracda və banklararası valyuta bazasında kommersiya bankları ilə bağlanan əqdlər üzrə ortaqçəkili məzənnə əsasında müəyyən olunacaq və hər iş gününün sonuna ictimaiyyətə açıqlanacaqdır. Valyuta hərracı olmayan günlərdə isə növbəti günün məzənnəsi valyuta bazasında kommersiya bankları arasında bağlanmış alqı-satqı əqdləri üzrə formalaşan orta çəkili məzənnə əsasında müəyyən olacaqdır.

Əbu-Dabi ilə Bakı arasında birbaşa reys

2017-ci ilin yanvar ayının ilk ongünlüyündə Azərbaycan və Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri (BƏƏ) arasında birbaşa hava əlaqəsi yaradılacaq. Bu barədə yerli KİV-lər Azərbaycanın BƏƏ-dəki səfiri Daşqın Şikarova istinadən məlumat yayıb.

"Artıq gələn ilin yanvar ayının ilk ongünlüyündə Şarqa Əmirliyindən Azərbaycana aviareyslərin açılması haqqında razılaşma əldə olunub. Hazırda uçuşların təşkili ilə əlaqədar məsələlər həll edilir və reyslərin ölkənin məhz hansı regionuna həyata keçiriləcəyi müəyyən olunur", - deyə səfir bildirib.

Onun sözlərinə görə, hazırda Əbu-Dabi ilə Bakı arasında birbaşa reysin açılması haqqında BƏƏ-nin "Etihad Airways" Milli Aviaşirkəti ilə də danışıqlar aparılır.

"İki paytaxt arasında birbaşa reysin açılması ölkələrimiz arasında ticarətin inkişafına, turizm axınının güclənməsinə, habelə ikitərəfli əlaqələrin möhkəmlənməsinə xidmət edəcək", - deyə diplomat vurğulayıb.

"Mahan Air" aviaşirkəti Bakıya uçuşlara başlayacaq

Qış mövsümünü üçün uçuş cədvəlinin qüvvəyə minməsi ilə (30 oktyabr) Rusiyanın "Pobeda" lou-kosteri (Rostov-Bakı) və İranın Mahan Air aviaşirkəti (Tehran-Bakı) müntəzəm uçuşlara başlayacaq. Bu barədə Heydər Əliyev Beynəlxalq Hava Limanının mətbuat xidmətindən bildirilib.

Qeyd edək ki, 2016-cı ildə Pegasus, İraqi Airways, Fly Baghdad, ATA Airlines, Air Cairo və Komaviatrans aviaşirkətləri Azərbaycana uçuşlara başlamışdır.

"Brain Ring" izlə, "Nar"dan hədiyyə qazan

"Nar"ın ənənəvi olaraq dəstək verdiyi "Brain Ring" intellektual bilik yarışlarının səkkizinci mövsümü davam edir. Yarışlarda respublikanın 16 bölgəsi və 8 ali məktəbini təmsil edən 34 komanda bilik mübarizəsi aparır.

"Brain Ring" intellektual yarışlarının yayımı zamanı televiziya tamaşaçıları üçün xüsusi bir müsabiqə keçirilir. Belə ki, verilişin yayımı

Gəlin birlikdə böyüək

zamanı "Nar"ın "Twitter" hesabında qoyulan suala ən tez cavab verən izləyicilər xüsusi hədiyyələr qazanırlar. "Brain Ring" həvəskarları bu intellektual yarışa iştirak etmək fürsəti ilə yanaşı, həm də "Nar"dan hədiyyə qazanmaq şansını əldə edirlər.

Sentyabr ayının qalibləri olan "Twitter" istifadəçiləri: Maksim Tsurkov (@MaksimTsurkov), Aynur Əliyeva (@dreaminoo), Məhəmmədli (@MahirMəmmədli).

REKLAM SUVENİRLƏRİ

Reklam suvenirlərindən və biznes hədiyyələrindən istifadə edilməsi korporativ etikanın ayrılmaz tərkib hissəsidir. Hazırda müştərilərə və işgüzar tərəfdaşlara hədiyyələrin verilməsi, xüsusilə orta və iri biznes sferasında əksər iri hörmətli və nüfuzlu şirkətlərdə mövcuddur.

Reklamın vacib elementlərindən biri reklam suvenirləridir. Reklam suvenirlərinə müxtəlif yanaşmalar mövcuddur. Onların bəziləri ilə tanış olaq.

Reklam suvenirləri bir qayda olaraq reklam vericisi və reklam olunan əmtəə haqqında informasiya ehtiva edən utilitar (yəni, fayda və mənfəət güdün, yaxud əməli və tətbiqi) təyinatlı əşyalar şəklində havayı paylanan xırda suvenirlərin köməyiylə reklamdır.

Reklam suvenirləri reklam vericisinin adı, onun ünvanı və ya onun ticarət müraciətini əhatə edən utilitar təyinatlı əşyaların (predmetlərin) istifadəsinə əsaslanan suvenirlərin köməyiylə reklamdır.

Reklam suvenirləri sizin firmanız və məsuliyyətinizi xatırladan korporativ hədiyyədir.

Marketing nöqtəyi-nəzərdən reklam suvenirləri az məsrəflər zamanı sadəcə satışın birdəfəlik artmasını yox, yeni və daimi müştərilərin cəlb edilməsini təmin etməyə qadir olan məqsədli auditoriyaya təsir edən çox incə, lakin səmərəli alətdir.

Reklam suvenirləri sadəcə irəliləyiş üçün yox, həm də şirkətin səviyyəsinin əks etdirilməsi üçün alətdir.

Reklam suvenirləri onların üzərindəki loqotiplə firmanın reklamının sadə və iqtisadi cəhətdən əlverişli vasitəsidir.

Reklam suvenirləri birbaşa və bilavasitə (dolaylı) bu və ya digər mənada sizin biznesinizə aid olan, yaxud əlaqədar insanlara hörmətin ifadəsidir.

Reklam suvenirləri cavab hərəkətləri gözləmədən məqsədli qruplara paylama variantı qismində istifadə edilən və reklam

aksiyalarının sərgilərinin keçirilməsi üçün həyata keçirilən loqotipli reklam hədiyyələridir (loqotipli və ya sloqan təsviri qələm, gündəlik, fincan, futbol geyimi, alışqan, çətir). Hər dəfə bu hədiyyələrdən istifadə edən insan da o brendi və ya sloqanı xatırlayacaqdır.

Korporativ hədiyyələr təkcə tərəfdaşların, sifarişçinin və müştərilərin gözündə şirkətin imicinin saxlanması üçün əla üsul deyil, eləcə də növbəti dəfə özünü xatırlatmaq, diqqət cəlb etmək, öz fəaliyyətini qeyd etmək imkanı, həmçinin şirkətin əməkdaşları arasında qarşılıqlı münasibətləri yaratmaq və möhkəmlətmək şansıdır. Korporativ suvenir məhsulu, bir qayda olaraq, reklamçıya bəla başa gəlir. Korporativ hədiyyələr təqdimatlar, firmanın yubileyi və digər bayramlar üçün sifariş edilir. Belə hədiyyələr funksionallığı ilə fərqlənir və şirkətin işçilərinə, məhsul göndərənələrə və müştərilərə təqdim edilir. Adətən, şirkətlər suvenirləri topdan sifariş verirlər, beləliklə, öz əməkdaşlarına əlverişli qiymətlərlə səmərəli və faydalı hədiyyələri təqdim etməklə onları sevindirmək imkanı əldə edirlər.

Şirkətin öz tərəfdaşlarında yaratdığı təəssürat çox zaman hədiyyəyə görə şirkətin işgüzar

keyfiyyətlərini, onun yaradıcılıq potensialını və müştərilərə olan münasibətlərini mühakimə etmək kimi amillərdən asılı olur. İşgüzar suvenirlərə firma loqotipi ilə ofis aksesuarlarını və şirkət haqqında informasiyaları, məişət əşyalarını və s. aid etmək olar, bir qayda olaraq, onlar aşağıdakı üç qrupdan birinə aid olur:

Hər şeydən əvvəl, bunlar **promo-suvenirlərdir** və onlara şirkətin loqotipi ilə kiçik və ucuz predmetlər (əşyalar), məsələn, breloklar (saat zəncirlərindən və ya bilərəkdən asılan bəzək əşyası), alışqanlar, qələmlər, fincanlar və s.

İkincisi, bunlar poliqrafiya məhsuludur: gündəliklər, yazı kitabçaları, divar və ya cib təqvimləri, bloknotlar, posterlər (ing. "poster" – "afişə", "əlan" – "plakat"), plakatlar. Bu növ suvenirlərin üstünlüyü ondan ibarətdir ki, onlar promo-suvenir kimi də işgüzar hədiyyəyə əlavə qismində istifadə oluna bilər.

Nəhayət, **VIP hədiyyələr**. Bunlara eksklüziv, bir qayda olaraq, sifariş üçün hazırlanan bahalı suvenirlər aiddir. Misal olaraq, bahalı saatları, şəkilləri, keysləri (kiçik çamadanları), qiymətli metallarla və ya daşlarla bəzədilmiş, aparıcı dizaynerlərin hazırladığı dəftərxana ləvazimatlarını göstərmək olar.

Adətən, belə hədiyyələr konkret insan üçün nəzərdə tutulur və bir nüsxədə hazırlanır.

Yaddan çıxarmaq olmasın ki, işgüzar suvenir yalnız diqqətin təzahürü deyil, həm də hər hansı bir şirkətin imicinin tərkib hissəsi, onun işgüzar mədəniyyətinin səviyyəsi, göstəricisidir. Buna görə də suvenirin müsbət emosiya doğurması və işgüzar ünsiyyət üçün daha da əlverişli şərait yaratması vacibdir. Bunun üçün həmin işgüzar hədiyyədə cəlbedici xarici görünüşün, orijinallığın, faydalılığın və yüksək keyfiyyətin uyğunlaşdırılması zəruridir. Məhz, onda o, **qarşıya qoyulan məqsədə** nail olmağa kömək edəcəkdir.

VIP hədiyyələr biznes üzrə tərəfdaşlara hədiyyə verilən nüfuzlu və mötəbər sinfin mallaıdır. Belə suvenirlər alıcıda unudulmaz təəssürat yaratmalıdır. Burada funksionallıq xüsusi rol oynayır. Bu kateqoriyadan olan hədiyyələrə reklam suvenirləri və korporativ hədiyyələr, firma rəsmli VIP məmulatları daxildir. VIP hədiyyələr şirkətin nüfuzlu imicinin və liderliyinin əyani təsdiqidir. Belə hədiyyələr əsl incəsənət əsərləridir və bir qayda olaraq, ucuz olmur lakin onlar firmanın mötəbər və nüfuzlu olmasını qeyd edir.

Müxtəlif tip suvenir məhsulunun (brend, reklam, VIP məhsulu) bir neçə növü vardır:

- məqsədli təyinat üzrə istifadə olunan praktiki reklam suvenirləri;
- işgüzar interyerlərin və iş yerlərinin bəzədilməsi üçün orijinal atributlar;
- geniş formatlı personal aksesuarlar;
- loqotipin və ya şirkətin ticarət markasının vurulması üçün nəzərdə tutulan promo-suvenirlər. Bunlar həm hər hansı kateqoriyadan olan qulluqçular və müştərilər üçün uyğun gələn universal korporativ suvenirlər, həm də yumor üslubunda yerinə yetirilən orijinal suvenirlər ola bilər.

(dava^{hi} var)

F.M. Qarayev,
BDU-nun dosenti

“Excelsior Hotel & Spa Baku” oteli birinci yeri tutub

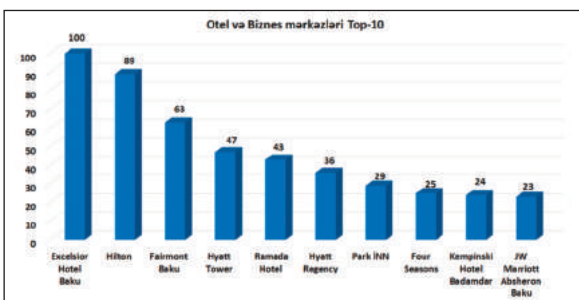
“Media Consulting & Services” şirkəti 2016-cı ilin sentyabr ayında mətbuatda ən çox işıqlanan otellərin adlarını açıqlayıb. Şirkətin apardığı araşdırmalara əsasən “Excelsior Hotel & Spa Baku” oteli sentyabr ayında mətbuatda işıqlanan məlumatların sayına görə birinci yeri çıxıb. Sentyabr ayında “Excelsior Hotel & Spa Baku” otelinin fəaliyyəti ilə bağlı mətbuatda 100 məlumat işıqlanmışdır. Media monitoring 10 televiziya, 35 çap və 170 online media daxil olmaqla 215-dən çox mənbədə işıqla-

nan məlumatları say, xarakter və məzmun üzrə təhlil edilərək, sektorlar üzrə şirkətlərin media reytingi hesablanıb.

“AtaHolding” ASC Korporativ Kommunikasiya şöbəsinin rəisi Dilara Zamanova bildirdi ki, “Əldə etdiyimiz uğuru itcümuz işin nəticəsi kimi qiymətləndiririk. Sentyabr ayında “Excelsior Hotel & Spa Baku” otelində “The Most Stylish one” tədbiri və PR mütəxəssislər üçün “Böhrəndən əvvəl kommuniasiyalar” təlimi keçiril-

mişdir. Həmçinin, otelin fəaliyyəti, xidmətləri və yenilikləri haqqında məlumatların itcümuzyyətə açıqlanmasına böyük önəm veririk”.

Ofis mebeli və layihələr

- Metal dolablar
- Metal stellaj sistemi
- Metal tumbalar
- Metal seyflər
- Metal masalar

Tel.: 012 480 37 55
E-mail: office@idealdizayn.az
www.idealdizayn.az

Azercell-dən yeni sərfəli iPhone 6S kampaniyası

Sürətli mobil interneti hamı üçün əlçatan etməyi qarşısına məqsəd qoyan Azər-baycanın lider mobil operatoru Azercell Telekom öz abunəçilərini yeniliklərlə sevindirirdə davam edir. Belə ki, sentyabrın 30-u Azercell-in bütün abunəçiləri üçün yeni inanılmaz fürsət təqdim olunub.

Beləliklə, yüksək sürətli mobil internetdən istifadəni mümkün edən smartfonları əhaliyə əlverişli şərtlərlə təqdim etmək niyyətini əsas tutaraq, Azercell növbəti sərfəli iPhone kampaniyasını abunəçilərinin ixtiyarına verdi.

Güzaştli şərtlərlə iPhone 6S telefonuna sahib olmaq istəyən abunəçilər ayda cəmi

99 AZN ödəməklə ən müasir smartfon cihazı və Hədsiz Internet paketini əldə edirlər. Qeyd edək ki, həmin aylıq məbləğ daxilində abunəçilər 30 GB həcmdə mobil internet əldə edəcək və 100 mb/s sürətdə Azercell 4G xidmətinin üstünlüklərindən faydalana biləcəklər.

Kampaniyaya qoşulmaq üçün abunəçilər paytaxt və bölgələrdə yerləşən Azercell Müştəri Xidmətləri, Ekspres Ofisləri, eləcə də, Azercell-in rəsmi diler dükanlarına müraciət edə bilərlər.

Azercell şirkəti bundan sonra da abunəçilərini yeni sərfəli kampaniya və xidmətlərlə sevindirməyə davam edəcək.

“Azercell”in növbəti “Tələbə Təqaüdü Proqramı” başlayır

Şirkət tərəfindən tələbələrə aylıq təqaüd veriləcək

Sentyabrın 30-dan etibarən Azercell Telekom MMC tələbələr üçün 2016-2017 tədris ilində növbəti Təqaüd Proqramına start verir. Öz sahəsində peşəkar olmaq, gələcək karyerası üçün təməl yaratmaq istəyən gənclər “Təqaüd Proqramı”na müraciət edə bilərlər. Proqramın məqsədi müvəffəqiyyətlə təhsil alan və fərqlənməyi bacaran tələbələrə xüsusi qayğı nümayiş etdirmək, yüksək potensiala malik gənclərin peşəkar kimi formalaşmasına dəstək olmaqdan ibarətdir.

Proqrama qəbul edilən istedadlı tələbələr cari təhsil müddətinin sonuna qədər Azercell şirkəti tərəfindən müəyyən olunduğu təqaüd alacaqlar. Bununla yanaşı, bu tələbələrin karyera baxımından inkişafı üçün şərait yaradılacaq. Belə ki, onlar telekommunikasiya sahəsi haqqında biliklərini artırmaq, şirkətin korporativ tədbirlərində və sosial fəaliyyətində iştirak etmək, müxtəlif təlimlərə qatılmaq və şirkətdə təcrübə keçmək imkanı əldə edəcəklər.

“Tələbə Təqaüdü Proqramı”na müraciət etmək üçün şirkətin rəsmi veb sahəsinə (www.azercell.jobs) daxil olmaq lazımdır. “Tələbə Təqaüdü Proqramı”na Azərbaycanın ali təhsil ocaqlarının son iki kursunda təhsil alan tələbələr müraciət edə bilərlər. Seçim mərhələlərinin gedişi

və nəticəsi haqqında məlumat namizələrin elektron poçtuna göndəriləcək. Ərizələr yalnız onlayn rejimdə qəbul edilir.

Müraciətlər 31.10.2016 tarixinədək qəbul olunacaq.

Azercell-də “Hədsiz” rominq endirimləri!

Ölkənin lider mobil operatoru Azercell Telekom “Hədsiz” tarif paketi çərçivəsində abunəçiləri üçün sərfəli endirimlər təqdim edir. Belə ki, 4 oktyabrından etibarən “Hədsiz” tarif planının abunəçiləri Fransa, Almaniya, Çexiya, Avstriya və İspaniyada rominqdə olarkən 15% endirimdən yararlanı biləcəklər. Tətbiq olunan endirim nəticəsində abunəçilər hər zəngin 1 dəqiqəsi üçün 1.30 AZN, hər 1MB mobil internet üçün isə cəmi 3AZN ödəyəcəklər. Azercell-in bu sərfəli endirimi rominqdə olarkən edi-

lən zənglər və mobil internetdən istifadə üçün tətbiq edilir.

Xatırladaq ki, Azercell 2014-cü ildən etibarən Fakturalı Xətt abunəçiləri üçün “Hədsiz” tarif paketini istifadəyə verib. Azercell abunəçilərinə təqdim olunan “Hədsiz” tarif paketinə qoşulmaqla müştərilər aylıq 49.90 AZN abunə haqqı müqabilində inanılmaz endirimli xidmətlərdən yararlanı bilirlər.

Bu endirimlərə aşağıdakılar daxildir:

- 3000 dəqiqə şəbəkə daxili zənglər
- 500 dəqiqə şəbəkə xarici zənglər
- 50 dəqiqə beynəlxalq zənglər
- 2000 ölkə daxili və beynəlxalq SMS
- 5 GB həcmdə mobil internet.

Bu tarifi qoşulmaq üçün fakturalı xətt abunəçilərinin, sadəcə olaraq, 650-yə “Hədsiz” sözünü yazıb göndərməsi kifayət edir.

Azercell bundan sonra da abunəçilərini endirimli tarif paketləri, yeni və sərfəli xidmətlərlə sevindirməkdə davam edəcək.

Təsisçi:
akademik Ziyad SƏMƏDZADƏ
Baş redaktor: **Aytən SƏMƏDZADƏ**

ELMİ-REDAKSİYA ŞURASI:
Akif Musayev, Qüdrət Kərimov, Elşən Hacıadə, Elşad Səmədzadə, Müşfiq Atakişiyev, Mirdamət Sadiqov, Mehriban Alışanova, Xanhişeyn Kazımlı, Məhəş Əhmədov, Şahzadə Əliyev, Amil Məhərrəmov, Rüşfət Quliyev, Mirqasım Vahabov, Rauf Əliyev, Süleyman Qasımov, Cahangir Qocayev.

Kompyuter
mərkəzinin direktoru:
Oqtay ORUCLU
oqtay_oruc@mail.ru

Redaksiyanın ünvanı:
Əliyər Əliyev küçəsi, 7
Redaksiya: 566-09-60
Ünvanı şöbə: 514-14-27 (fax)
Mühəssisat: 566-63-08

Dərc olunan materiallardakı fikirlər Azərbaycan dövlətinin mənafeyinə uyğun gəlməlidir.
“İQTİSADIYYAT” qəzetinin kompyuter mərkəzində yığılmış və səhifələnmis, Azərmedia MMC firmasının mətbəəsində çap edilmişdir.
Lisensiya: 022201 İndeks: 0355 Tiraj: 3150